

WWF *for a living planet*®

WWF Verdensnaturfonden

Tlf. 35363635

Svanevej 12
2400 København NV

wwf@wwf.dk
www.wwf.dk

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Dato: 6. april 2011

Vedrørende den offentlige høring af de danske naturplaner

Tak for muligheden for at kommentere på de danske vand- og naturplaner. WWF Verdensnaturfonden fremsender hermed kommentarer til udkast for de respektive naturplaner for de marine eller delvis marine Natura 2000 områder, der netop har været i offentlig høring.

Med venlig hilsen

WWF Verdensnaturfonden

Tommy Dybbro
Sascha Veggerby Nicolajsen
Mette Blæsbjerg

for a living planet®

WWF Hørings svar - Natura 2000-område nr. 4

Hirsholmene, havet vest herfor og Elling Å's udløb

Områdebeskrivelse

- Nyere data for bl.a. fuglebestande forefindes i forskellige databaser, bl.a. DOFs, vi vil gerne indstille til at forvaltningsplanerne bliver udarbejdet på baggrund af nyeste datamateriale, og ikke det data der ligger til grundlag for naturplanen, som er forældet.

Trusler

- I afsnittet "Trusler mod områdets naturværdier" nævnes Boblerevene som truede af brug af fiskeredskaber, men omfanget af fiskeri kendes ikke. Det nævnes blot, at revene kan være truede af brug af fiskeredskaber. Omfanget bør analyseres.
- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendte, de kendes dog i noget omfang af Fiskeridirektoratet, hvorfra man med fordel kunne indhente oplysninger fra.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

- I afsnittet "Konkrete målsætninger" nævnes det som vigtig aftale, at naturtyper skal have gunstig bevaringsstatus. Men der nævnes intet om boblerev, dette bør gøres.
- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke tager skade af disse typer af fiskeri."

for a living planet[®]

Indsatsprogram

- Det nævnes i "Sigtelinje 3", at der skal sikres beskyttelse mod ødelæggelse af rev og boblerev. Dette er også omtalt i bilag 4 – miljørapport (SMV) – men ikke hvordan. Dette bør fremgå, især hvordan fiskeriets påvirkning af rev kan reduceres, og som udgangspunkt bør stoppe helt.
- De ynglende ternearter på Hirsholmene er stærkt truet af færdsel og tilgroning. I Basisanalysen nævnes det som meget omfattende, f.eks. af omvandrende turister. Det nævnes ikke, hvad der gøres mod problemet, hvilket bør være tilfældet.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF Hørings svar - Natura 2000-område nr. 9

Strandenge på Læsø og havet syd herfor

Generelt omfatter området nogle af landets vigtigste strandenge, boblerev, klitheder og rasteplasser for havdykænderne ederfugl, sortand og fløjlsand. Truslerne omtales grundigt, men indsatsen nævnes ikke særlig konkret. Basisanalysen er generelt omfattende, men for enkelte områder dog ret mangelfuld. F.eks. er fugleoplysningerne metodemæssigt begrænset, og de er for ringe. Kortlægningen af stenrev er slet ikke foretaget. Konkrete trusler, der også refereres i kortere form i **Forslaget til Natura 2000 planen**, er i flere tilfælde ikke fuldt op med konkrete indsatser.

Områdebeskrivelse

- Udbredelse af Boblerev og stenrev kendes ikke. Dette er en stor mangel, når vi her har nogle af de vigtigste i landet. En oplagt og vigtig kortlægning nævnes ikke under Indsatsen, det bør være tilfældet.

Trusler

- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendte, de kendes dog i noget omfang af Fiskeridirektoratet, hvorfra man med fordel kunne indhente oplysninger fra.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

for a living planet®

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke tager skade af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- Omfanget af fiskeri med bundslæbende redskaber kendes ikke. Der nævnes dog en sikker beskyttelse, men intet konkret om, hvad der bør ske. F.eks. anbefaling af et forbud.
- Det antydes ikke, hvad der skal foretages mod invasive arter. Dette er et oplagt krav da op til 50 % af strandensarealerne nævnes som dækket af rynket rose.
- Det er nævnt, at bestandene af ederfugl, fløjlsand og sortand er gået tilbage pga. utilstrækkelig fødegrundland. Det omtales, at fødegrundlaget skal sikres. Men ikke hvad der skal gøres.
- Det er under trusler omtalt, at der er menneskelig forstyrrelse af ynglefuglene på flere lokaliteter i området. Færdselsforbud overholdes ikke konsekvent af besøgende gæster, og der nævnes ingen oplagte tiltag mod dette.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet

WWF Hørings svar - Natura 2000-område nr. 14

Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord

Områdebeskrivelse

- Nyere data for bl.a. fuglebestande forefindes i forskellige databaser, bl.a. DOFs, vi vil gerne indstille til at forvaltningsplanerne bliver udarbejdet på baggrund af nyeste datamateriale, og ikke det data der ligger til grundlag for naturplanen, som er forældet.

Trusler

- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendte, de kendes dog i noget omfang af Fiskeridirektoratet, hvorfra man med fordel kunne indhente oplysninger fra.

Tilstand og bevaringsstatus / prognose

- Der bør snarest udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.
- Vurdering af bevaringsstatus for sandbanker: Udsigt til at definere påvirkninger og naturtilstand for sandbanker bør nævnes. Derudover er der viden om, at fiskeri med bundslæbende redskaber kan have negative effekter for denne naturtype, hvilket bør indgå i vurderingen af bevaringsstatus for denne naturtype. Dette udsagn baseres bl.a. på Basisanalysens Bilag 2, på resultaterne fra EMPAS og FIMPAS projekterne, og fra ICES rapporter (WG ECO 2007)

Målsætning

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke tager skade af disse typer af fiskeri."

for a living planet[®]

Indsatsprogram

- I "Sigtelinje 1" henvises under punkt 1.1 til reduktionen af kvælstof blot til Grøn Vækst og Vandplanen. I Basisanalysen er det nævnt, at nærliggende landbrug bidrager til trusler mod bl.a. strandenge. Derfor bør der præciseres krav til disse landbrug.
- I "Sigtelinje 1" punkt 1.5 nævnes det at der for samtlige fuglearter skal sikres levesteder for arterne. Men der nævnes intet konkret om, hvordan sikringen skal være af hensyn til de respektive arter. F.eks. er der stort behov for en indsats for især ederfuglen, som har vigende bestand.
- I "Sigtelinje 1" punkt 1.6 står der at der skal sikres mod individuel hensyntagen til sårbarhed overfor forstyrrelser af flere af ynglefuglearterne samt spættet sæl. Der henvises til Naturstyrelsens vurdering af konkrete indsatser, men det nævnes ikke hvordan. Dette bør gøres.
- Under "Sigtelinje 1" punkt 1.8 står der at invasive arter bekæmpes og deres spredning forebygges efter bedste kendte viden. Det omtales ikke hvordan, konkrete tiltag bør nævnes.
- Under "Sigtelinje 1" punkt 1.10 tilføjes de aktuelle naturtyper og fiskeri angives som eksempel på aktivitet, så sætningen kommer til at lyde som følgende: "For de marine naturtyper sikres det, at projekter og aktiviteter - så som fiskeri - ikke skader lokaliteten."
- Under "Sigtelinje 2" punkt 2.1 anføres det at små forekomster af strandeng søges udvidet. Det omtales ikke tal for ønskede målsætninger, dette bør angives således en således en målrettet indsats kan udføres.
- I "Sigtelinje 3" punkt 3.2 står der at: "Forekomster af naturtyper, der ikke er omfattet af lovgivningen, sikres mod ødelæggelse". Dette omfatter som bekendt ødelæggelse de marine naturtyper. Det bør præciseres, hvordan dette sikres, bl.a. forbud mod fiskeri med bundslæbende redskaber.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

WWF *for a living planet*[®]

WWF Hørings svar - Natura 2000-område nr. 15

Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal

Områdebeskrivelse

- Nyere data for bl.a. fuglebestande forefindes i forskellige databaser, vi vil gerne indstille til at forvaltningsplanerne bliver udarbejdet på baggrund af nyeste datamateriale, og ikke det der ligger til grundlag for naturplanen.

Trusler

- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendte, de kendes dog i noget omfang af Fiskeridirektoratet, hvorfra man med fordel kunne indhente oplysninger fra.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke tager skade af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

for a living planet[®]

- Muslingskrabning omtales i Basisanalysen som en trussel, men nævnes slet ikke i planudkastet, herunder hvad der kunne gøres mod denne aktivitet. Det bør nævnes, f.eks. et konkret forslag om stop.
- Under "Sigtelinje 1" punkt 1.6, bør sætningen præciseres således eksempler på aktiviteter indgår. Sætningen vil derved komme til at lyde som følgende: "For de marine naturtyper sikres det, at projekter og aktiviteter – så som fiskeri - ikke skader lokaliteten".

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF Høringsvar- Natura 2000-område nr. 16

Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg

Områdebeskrivelse

- Nyere data for bl.a. fuglebestande forefindes i forskellige databaser, bl.a. DOFs og DMU's, vi vil gerne indstille til at forvaltningsplanerne bliver udarbejdet på baggrund af nyeste datamateriale, og ikke det data der ligger til grundlag for naturplanen, som er forældet. Det nævnes i Basisanalysen, at "DMU har overtaget fra den nu nedlagte Feltstation i Vejlerne. I dette materiale vil man uden tvivl kunne finde supplerende oplysninger om fuglenes forekomst i området". Hvorfor indgår det så ikke i materialet?

Trusler

- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendte, de kendes dog i noget omfang af Fiskeridirektoratet, hvorfra man med fordel kan indhente oplysninger fra.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.
- Ligeledes bør undersøgelser af strandvolde og klittyper tilvejebringes hurtigst muligt, da prognosen også er ukendt for dem.

Målsætning

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:

for a living planet[®]

”Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke tager skade af disse typer af fiskeri.”

Indsatsprogram

- Under ”Sigtelinje 1” bør punkterne 1.6 og 1.7 præciseres således at konkrete tiltag til afværgning af de trusler der indgår i punkterne nævnes.
- Det nævnes i ”Sigtelinje 3” punkt 3.2, at der skal sikres beskyttelse mod ødelæggelse af rev. Det bør fremgå, især hvordan fiskeriets påvirkning af rev kan reduceres, og som udgangspunkt bør stoppe helt.
- Under ”Sigtelinje 3” punkt 3.5 står der at man skal sikre uforstyrrede yngleområder for dværgterne på sand- og stenstande. Det nævnes ikke hvordan, dette bør fremgå af naturplanen.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

WWF *for a living planet*[®]

Natura 2000-område nr. 20

Havet omkring Nordre Rønner

Trusler

- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendte, de kendes dog i noget omfang af Fiskeridirektoratet, hvorfra man med fordel kunne indhente oplysninger fra.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke tager skade af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- Under "Sigtelinje 3" bør det konkretiseres yderligere, at man skal begrænse adgangen til området for bestemte typer af fiskeri samt andre fysisk ødelæggende aktiviteter for at mindske ødelæggelserne af rev og boblerev.
- Færdsel er en trussel mod ynglende fugle, og på steder med færdselsforbud i ynglesæsonen overholdes dette forbud ikke altid. Der bør nævnes konkrete tiltag for at færdselsforbud overholdes og til at mindske færdsel i ynglesæsonen på lokaliteter uden færdselsforbud.

for a living planet[®]

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

WWF *for a living planet*[®]

WWF Hørings svar - Natura 2000-område nr. 28

Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø

Områdebeskrivelse

- Nyere data for bl.a. fuglebestande forefindes i forskellige databaser, bl.a. DOFs, vi vil gerne indstille til at forvaltningsplanerne bliver udarbejdet på baggrund af nyeste datamateriale, og ikke det data der ligger til grundlag for naturplanen, som er forældet.

Trusler

- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendte, de kendes dog i noget omfang af Fiskeridirektoratet, hvorfra man med fordel kunne indhente oplysninger fra.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

- For marine naturtyper omtales det som målsætning, at "projekter og aktiviteter ikke skader lokaliteten". Disse bør udspecificeres således typer af aktiviteter der kan skade de marine naturtyper nævnes, herunder fiskeri med bundslæbende redskaber.
- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke tager skade af disse typer af fiskeri."

for a living planet[®]

Indsatsprogram

- Jagt omtales som trussel flere steder. Men det nævnes ikke, hvad der kan gøres ved det. Det bør f.eks. nævnes, at der skal indføres jagtforbud i flere områder. Når jagt i et Natura 2000 område udgør en trussel mod flere arter, må der indføres jagtforbud.
- Der bør nævnes en indsats mod den ulovlige, menneskelige færdsel i fuglenes yngletid på Agger Tange.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF Hørings svar - Natura 2000-område nr. 29

Dråby Vig

Generelt bygger såvel Basisanalyse som Natura 2000 plan på mangelfulde oplysninger. Konkret viden om trusler og biologiske data for området beror i mange tilfælde på ældre oplysninger, hvilket er yderst kritisabelt. Analysen omtaler i de fleste tilfælde generelt emner, der dækker hele Limfjorden. Kun meget lidt er omtalt for det pågældende Natura 2000 område, hvilket må skyldes manglende viden. Sandsynligvis findes denne viden, men er blot ikke fremskaffet.

Områdebeskrivelse

- Nyere data for bl.a. fuglebestande forefindes i forskellige databaser, bl.a. DOFs, vi vil gerne indstille til at forvaltningsplanerne bliver udarbejdet på baggrund af nyeste datamateriale, og ikke det data der ligger til grundlag for naturplanen, som er forældet.

Trusler

- De manglende data fra Basisanalysen går igen her. F.eks. nævnes trusler kun fra Limfjorden generelt. Under prædation, jagt og fiskeri omtales trusler mod ynglende havterne og klyde, der ikke er kendt som ynglefugle i området siden 1985.
- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendte, de kendes dog i noget omfang af Fiskeridirektoratet, hvorfra man med fordel kunne indhente oplysninger fra.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Under "Vurdering af bevaringsstatus/prognose" nævnes gunstig prognose for hjejle. Hvordan vides det, når der ikke er tal efter 1995.

for a living planet[®]

- Ugunstig bevaringsstatus nævnes for klyde og havterne, idet det nævnes, at arterne "sandsynligvis ikke længere yngler i området". Hvorfor er dette ikke undersøgt?
- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

- Arealet med surt overdrev foreslås udvidet med 2-5 %. Dette virker meget lidt. Området burde udvides mere.
- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke tager skade af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- Under "Retningslinjer" bruges stort set kun generelle forslag, kendt fra alle tilsvarende områder i Limfjorden. Der omtales ikke konkrete forslag for området, hvilket burde være tilfældet.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

WWF *for a living planet*[®]

WWF Hørings svar - Natura 2000-område nr. 30

Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested, Nørre Ådale samt Skravad Bæk

Trusler

- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendte, de kendes dog i noget omfang af Fiskeridirektoratet, hvorfra man med fordel kunne indhente oplysninger fra.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke tager skade af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- Det nævnes i "Sigtelinje 3", at der skal sikres beskyttelse mod ødelæggelse af rev og boblerev. Det bør fremgå hvordan fiskeriets påvirkning af rev kan reduceres, og som udgangspunkt bør stoppe helt.
- Der foreslås behov for uforstyrrede rasteplasser for bestanden af taffeland og troldand. Men det nævnes ikke, hvordan det vil ske.

for a living planet[®]

- Der er kraftige forstyrrelser på Lovns Bredning, f.eks. i form af vandski m.v., mod rastende hvinænder, toppet og stor skallesluger. Det nævnes ikke, at der skal indføres begrænsninger eller forbud. Det bør være tilfældet.
- Det nævnes under "Trusler" at slusen ved Virksund undertiden giver anledning til u hensigtsmæssig hydrologi. Det bør fremgå af indsatsprogrammet, hvilke tiltag der kan tages i brug for at stoppe dette.
- Rekreative interesser i form af jagt, motorbådssejlad, vandskiing og brætsejlad omtales som trusler mod vandfugle på udpegningsgrundlaget. Forstyrrelser skal "undersøges nærmere". Det antydes ikke hvordan og hvornår. Det bør finde sted snarligt.
- Hjarbæk Fjord og Lovns Bredning har tidligere rummet vidtstrakte områder med ålegræs. Det nævnes ikke, at blåmuslingeskab skader betydeligt, hvorfor dette bør forhindres.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF Hørings svar - Natura 2000-område nr. 42

Mågerodde og Karby Odde

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

- Under "Konkrete målsætninger" angives:

"Udvidelse af arealer med strandenge". Dette er udmærket, men omfanget bør nævnes.

"Udvidelse af rigkær". Udmærket, men omfanget nævnes ikke, hvilket det bør.

Indsatsprogram

- I Indsatsprogrammet angives under "Retningslinjer" sikring af afgræssede strandenge for lysbuget knortegås og hjejle. Omfanget nævnes ikke, hvilket burde angives.
- Der nævnes også reduktion af kvælstof-deposition, hvor der derefter kun henvises til Grøn Vækst. Reduktionen bør defineres, herunder hvordan det påvirker de omkringliggende landbrugsområder.

for a living planet[®]

WWF Hørings svar - Natura 2000-område nr. 46

Anholt og havet nord for

Trusler

- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendte, de kendes dog i noget omfang af Fiskeridirektoratet, hvorfra man med fordel kunne indhente oplysninger fra.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.
- Der nævnes ugunstig bevaringsstatus for ederfugl og fløjlsand. Der nævnes intet om hvorfor. Skyldes det forringelse af fødegrundlag, eller spiller jagt en rolle? Dette bør fremgå. Der nævnes derfor heller intet om indsats mod de mulige trusler.

Målsætning

- I "Målsætning" prioriteres klittyperne højt. De søges udvidet med tilsammen 10 ha. Det virker som meget lidt i dette store område.
- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke tager skade af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- Det nævnes i "Sigtelinje 3", at der skal sikres beskyttelse mod ødelæggelse af rev og boblrev. Det bør fremgå, hvordan man vi sikre beskyttelse, især hvordan fiskeriets påvirkning af rev kan reduceres, og som udgangspunkt bør stoppe helt.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF Hørings svar - Natura 2000-område nr. 51

Begtrup Vig og kystområder ved Helgenæs

Basisanalysen er ret omfattende og indeholder især for de terrestriske naturtyper en god beskrivelse af status og trusler. Der mangler dog data om bundfaunaen for sandbanker og rev, hvilket er kritisk.

Trusler

- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendte, de kendes dog i noget omfang af Fiskeridirektoratet, hvorfra man med fordel kunne indhente oplysninger fra.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

- Under "Konkrete målsætninger" anbefales det, at arealer af kalkoverdrev, sure overdrev og rigkær søges udvidet. Der nævnes ikke hvor meget, hvilket bør ske.
- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke tager skade af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- Det nævnes i "Sigtelinje 3", at der skal sikres beskyttelse mod ødelæggelse af rev. Det bør fremgå, hvordan der sikres mod ødelæggelse, og især hvordan fiskeriets påvirkning af rev kan reduceres, og som udgangspunkt bør stoppe helt.

for a living planet[®]

- Det omtales, at næringsstoffer og pesticider fra tilstødende dyrkningsjorder søges standset. Det nævnes ikke hvordan, men der henvises blot til Grøn Vækst. Dette er ikke nok.
- Der sker hastig tilgroning af dele af klinerne, som ikke har græsning. Det nævnes ikke konkret, hvordan dette undgås. Det samme gælder kalkoverdrev og sure overdrev. En tidsplan for arbejdet bør fastsættes.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF Hørings svar - Natura 2000-område nr. 55

Stavns Fjord, Samsø Østerflak og Nordby Hede

Basisanalysen er meget omfattende og har en meget grundig gennemgang af arter og naturtyper, som er terrestriske. De marine naturtyper er ikke med i Basisanalysen, og der henvises om disse blot til Skov- og Naturstyrelsens hjemmeside. I Basisanalysens gennemgang af trusselsregistrering nævnes for naturtyperne i havet kun eutrofiering. Hvorfor nævnes andre trusler ikke i Basisanalysen?

Trusler

- Fiskeri bør nævnes som en trussel, og omfanget af fiskeriaktiviteter kendes i noget omfang af Fiskeridirektoratet, hvorfra man med fordel kunne indhente oplysninger fra.
- Det omtales, at jagt truer dykænderne. I indsatsprogrammet nævnes ingen forslag til, hvordan dette kan undgås. Konkret forslag bør medtages under retningslinjer.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Prognosen angives som gunstig for havterne, da "bestanden er stabil eller i fremgang". Dette er i stærkt modstrid med oplysningerne af arten i Basisanalysen, og bør rettes
- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.
- Både gråsæl og spættet sæl bør målfastsættes med et minimumstal på samme måde som det er tilfældet med fuglearter.

Målsætning

- Det angives under målsætninger, at bekæmpelse af invasive arter er af "mindre omfang". Dette er i strid med at det nævnes, at vadegræs og rynket rose er en alvorlig trussel på strandenge. Ligeledes

for a living planet®

nævnes det at rynket rose og bjergfyr dækker 25 % af arealet med grå og grøn klit. Derfor bør omfanget af rydning angives som stort.

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke tager skade af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- Det nævnes i "Sigtelinje 3", at der skal sikres beskyttelse mod ødelæggelse af rev. Det bør fremgå, hvordan der sikres mod ødelæggelse og især hvordan fiskeriets påvirkning af rev kan reduceres, og som udgangspunkt bør stoppe helt.
- Tilgroning af klitter, strandenge, rigkær og overdrev angives som meget omfattende. Kveller-vade er reduceret væsentligt pga. spredning af vadegræs. I Indsatsprogrammet er der ingen konkrete målsætninger til at begrænse tilgroningerne.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF Hørings svar - Natura 2000-område nr. 56

Horsens Fjord, havet øst for og Endelave

Trusler

- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendte, de kendes dog i noget omfang af Fiskeridirektoratet, hvorfra man med fordel kunne indhente oplysninger fra.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.
- Det anføres, at prognosen er ukendt for hjejle, hvinand og stor skallesluger. Under et aktuelt DOF projekt foretages grundige optællinger af alle vade- og svømmefugle, hvorfor der foreligger et stort materiale om de tre arter. Der må derfor være basis for opstilling af en prognose for disse tre arter.

Målsætning

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke tager skade af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- Det nævnes i "Sigtelinje 3", at der skal sikres beskyttelse mod ødelæggelse af rev. Det bør fremgå, hvordan der sikres mod ødelæggelse og især hvordan fiskeriets påvirkning af rev kan reduceres, og som udgangspunkt bør stoppe helt.

WWF *for a living planet*[®]

- Det nævnes, at blåmuslingefiskeri ikke må skade revene, men det nævnes ikke, hvad man ønsker at gøre ved problemet.
- Trusler pga. af forstyrrelser på ynglepladser for de udpegede fugle foreslås begrænset. Men der er ingen forslag om, hvordan. Konkrete forslag skal nævnes.
- Der nævnes ingen steder, hvordan man vil forhindre forstyrrelserne på gråsælens ynglepladser. Der bør nævnes konkrete forslag.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet

WWF Høringsvar - Natura 2000-område nr. 62

Venø og Venø Sund

Områdebeskrivelse

- Nyere data for bl.a. fuglebestande forefindes i forskellige databaser, bl.a. DOFs, vi vil gerne indstille til at forvaltningsplanerne bliver udarbejdet på baggrund af nyeste datamateriale, og ikke det data der ligger til grundlag for naturplanen, som er forældet. Oplysninger om de 6 fuglearter, der er udpegningsgrundlag, bygger for alle arter (minus knortegåsen) på gamle oplysninger, f.eks. er seneste oplysninger om ynglefuglene klyde og dværgterne fra 1980'erne. Hvorfor er der ikke inddraget nyere oplysninger, som naturligvis findes hos DOF. Det samme gælder nyere data for hvinanden, selv om det nævnes, at områderne, hvor den optræder, skal sikres.

Trusler

- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendte, de kendes dog i noget omfang af Fiskeridirektoratet, hvorfra man med fordel kunne indhente oplysninger fra.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke tager skade af disse typer af fiskeri."

for a living planet[®]

Indsatsprogram

- Tilførsel af næringsstoffer fra land skader de marine naturtyper og arter betydeligt. Men nævnes ikke under Indsats, men blot henvisning til Grøn Vækst og Vandplanen. Intet konkret om begrænsninger fra det omgivende landbrug, hvilket bør indgå.
- Rastepladser for knortegås skal sikres og friholdes for forstyrrelser i forårsmånederne. Der nævnes intet om dette under konkret indsats.
- Det nævnes i "Sigtelinje 3", at der skal sikres beskyttelse mod ødelæggelse af rev. Det bør fremgå, hvordan der sikres mod ødelæggelse og især hvordan fiskeriets påvirkning af rev kan reduceres, og som udgangspunkt bør stoppe helt.
- Der angives menneskelige forstyrrelser af sælerne på rasteplads i yngletiden. Der nævnes intet i Indsatsen om, hvordan dette skal undgås.
- Der angives menneskelige forstyrrelser mod lysbuget knortegås, hvinand, toppet og stor skallesluger. Der nævnes intet i indsatsen om, hvordan dette kan undgås.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF Hørings svar - Natura 2000-område nr. 89

Vadehavet

Områdebeskrivelse

- Mange fugleopgørelser er baseret på ældre oplysninger, for ynglefuglene næsten udelukkende kun perioden 1998-2003 og for rastefuglene kun frem til 2003. Det medfører, at det i mange tilfælde er irrelevante oplysninger, der indgår som målsætninger i planen. Fuglenes status kan have ændret sig markant fra de oprindelige bestandsstørrelser til de aktuelle. De aktuelle bør indgå. Ellers er der tale om mangelfuldt datagrundlag.

Trusler

- Under "Næringsstoffer" bør det præciseres hvilke kilder der er til den høje belastning, især for de marine naturtyper er denne information mangelfuld.
- Til "Fiskeri" bør der indsamles og angives information om f.eks. hvilke typer fiskeri der findes i området og dettes omfang. Stor del af sådan information findes hos andre sektorelle myndigheder.

Tilstand og bevaringsstatus / prognose

- Der bør snarest udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.
- Vurdering af bevaringsstatus for sandbanker: Udsigt til at definere påvirkninger og naturtilstand for sandbanker bør nævnes. Derudover er der viden om, at fiskeri med bundslæbende redskaber kan have negative effekter for denne naturtype, hvilket bør indgå i vurderingen af bevaringsstatus for denne naturtype. Dette udsagn baseres bl.a. på Basisanalysens Bilag 2, på resultaterne fra EMPAS og FIMPAS projekterne, og fra ICES rapporter (WG ECO 2007)

for a living planet®

Målsætninger

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke skades af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- I langt de fleste delplaner omtales kun indsatsprogram mod fuglearterne, der indgår i udpegningsgrundlaget. I disse nævnes intet om indsatsen mod kvælstof deposition eller indsatsen mod bevarelsen af naturtyperne.
- Under indsatser i "Sigtelinje 1" henvises indsatsen mod kvælstof derfor kun i et par af delplanerne, hvor det nævnes, at reduktionen af kvælstof depositionen forventes at ske i forbindelse med Grøn Vækst. De oprindelige reduktioner på 19.000 tons N/år er nu reduceret til 9.000 tons N/år, og kan derfor ikke forvente at leve op til kravene for at nedbringe eutrofieringen af vadefladerne, strandengene og klitterne. I enkelte af delplanerne, f.eks. Fuglebeskyttelsesområde F67 nævnes intet om reduktion af kvælstof. Kravene til nedbringelse af kvælstof deposition bør skærpes og præciseres i alle del-planer.
- Under "Sigtelinje 2" nævnes der intet om, hvordan menneskelige forstyrrelser af sælerne på rasteplass i yngletiden undgås, selvom dette nævnes som en trussel under "Trusler". Dette bør indgå som punkt under "Sigtelinje 2" og med angivelse af konkrete tiltag for at tilvejebringe truslen.
- I "Sigtelinje 2" foreslås at trusler pga. af forstyrrelser på ynglepladser for de udpegede fugle begrænses. Men der er ingen forslag om, hvordan. Konkrete forslag skal nævnes.
- Tilgroning af klitter og strandenge angives som meget omfattende. Kveller-vade er flere steder reduceret væsentligt pga. spredning af vadegræs. I Indsatsprogrammet er der ingen konkrete målsætninger til at begrænse tilgroningerne. Konkrete indsatser skal indgå i indsatsprogrammet.

for a living planet[®]

- Jagt omtales som trussel flere steder. Men det nævnes ikke, hvad der kan gøres ved det. Det bør f.eks. nævnes, at der skal indføres jagtforbud i flere områder. Når jagt i et Natura 2000 område udgør en trussel mod flere arter, må der indføres jagtforbud.
- Fiskeriet efter hesterejer med bowtravl er meget omfattende. Konsekvensen for f.eks. bundfaunaen er ikke undersøgt. Dette tilskyndes at undersøgelser af konsekvenserne ved bowtravl igangsættes.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet®

WWF Høringssvar - Natura 2000-område nr. 107

Fyns Hoved, Lillegrund og Lillestrand

Trusler

- Under "Næringsstoffer" bør det præciseres hvilke kilder der er til den høje belastning, især for de marine naturtyper er denne information mangelfuld.
- Til "Fiskeri" bør der indsamles og angives information om f.eks. hvilke typer fiskeri der findes i området og dettes omfang. Stor del af sådan information findes hos andre sektorelle myndigheder.

Tilstand og bevaringsstatus / prognose

- Der bør snarest udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for naturtyperne *rev* (1170), *bugt* (1160), *lagune* (1150), *vadeflade* (1140) og *sandbanke* (1110), samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.
- Vurdering af bevaringsstatus for sandbanker: Udsigt til at definere påvirkninger og naturtilstand for sandbanker bør nævnes. Derudover er der viden om, at fiskeri med bundslæbende redskaber kan have negative effekter for denne naturtype, hvilket bør indgå i vurderingen af bevaringsstatus for denne naturtype. Dette udsagn baseres bl.a. på Basisanalysens Bilag 2, på resultaterne fra EMPAS og FIMPAS projekterne, og fra ICES rapporter (WG ECO 2007)

Målsætninger

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke skades af disse typer af fiskeri."

for a living planet®

Indsatsprogram

- Under "Sigtelinje 1" punkt 1.8 tilføjes de aktuelle naturtyper og fiskeri angives som eksempel på aktivitet, så sætningen kommer til at lyde som følgende: "For de marine naturtyper, *rev* (1170), *bugt* (1160), *lagune* (1150), *vadeflade* (1140) og *sandbanke* (1110), sikres det, at projekter og aktiviteter - så som fiskeri - ikke skader lokaliteten.". Det samme gælder for punkt 1.9, hvor sætningen kommer til at lyde som følgende: "For marsvin sikres, at projekter og aktiviteter, så som fiskeri, ikke har væsentlige påvirkninger på forekomsten i området.".
- Under "Sigtelinje 2" bør man overveje at tilføje tiltag som naturgenopretning af naturtypen *rev* (1170) for at opnå gunstig bevaringsstatus. Særligt set i lyset af at der tidligere har foregået stenfiskeri i området.
- "Sigtelinje 3" punkt 3.2 bør konkretiseres yderligere. Det bør inkluderes at man skal begrænse adgangen til området for bestemte typer af fiskeri, samt andre fysisk ødelæggende aktiviteter.

Sammenhæng og synergi med vandplanen

Der bør henvises direkte til den aktuelle vandplan for området således man hurtigt kan finde frem til de metoder man i vandplanen har til hensigt at anvende for at opnå de listede mål.

for a living planet[®]

WWF Hørings svar - Natura 2000-område nr. 108

Æbelø, havet syd for og Nærå Strand

Trusler mod områdets naturværdier

- Under "Næringsstoffer" bør det nævnes at N-deposition fra luften også påvirker de marine naturtyper negativt. Ligeledes bør kilder præciseres.
- Til "Fiskeri" bør der indsamles og angives information om f.eks. hvilke typer fiskeri der findes i området og dettes omfang. Stor del af sådan information findes hos andre sektorelle myndigheder.

Tilstand og bevaringsstatus / prognose

- Der bør snarest udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for naturtyperne *rev* (1170), *bugt* (1160), *lagune* (1150), *vadeflade* (1140) og *sandbanke* (1110), samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.
- Vurdering af bevaringsstatus for sandbanker: Udsigt til at definere påvirkninger og naturtilstand for sandbanker bør nævnes. Derudover er der viden om, at fiskeri med bundslæbende redskaber kan have negative effekter for denne naturtype, hvilket bør indgå i vurderingen af bevaringsstatus for denne naturtype. Dette udsagn baseres bl.a. på Basisanalysens Bilag 2, på resultaterne fra EMPAS og FIMPAS projekterne, og fra ICES rapporter (WG ECO 2007)

Målsætninger

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke skades af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

for a living planet®

- Under "Sigtelinje 1" punkt 1.9 tilføjes de aktuelle naturtyper og fiskeri angives som eksempel på aktivitet, så sætningen kommer til at lyde som følgende: "For de marine naturtyper, *rev* (1170), *bugt* (1160), *lagune* (1150), *vadeflade* (1140) og *sandbanke* (1110), sikres det, at projekter og aktiviteter - så som fiskeri - ikke skader lokaliteten.". Det samme gælder for punkt 1.10, hvor sætningen kommer til at lyde som følgende: "Marsvin sikres mod, at projekter og aktiviteter, så som fiskeri, ikke har væsentlige påvirkninger på forekomsten i området.".
- Under "Sigtelinje 2" bør man overveje at tilføje tiltag som naturgenopretning af naturtypen *rev* (1170) for at opnå gunstig bevaringsstatus. Særligt set i lyset af at der tidligere har foregået stenfiskeri i området.
- "Sigtelinje 3" punkt 3.4 bør konkretiseres yderligere. Det bør inkluderes at man skal begrænse adgangen til området for bestemte typer af fiskeri, samt andre fysisk ødelæggende aktiviteter.

Sammenhæng og synergi med vandplanen

Der bør henvises direkte til den aktuelle vandplan for området således man hurtigt kan finde frem til de metoder man i vandplanen har til hensigt at anvende for at opnå de listede mål.

for a living planet[®]

WWF Hørings svar - Natura 2000-område nr. 109

Havet mellem Romsø og Hindsholm samt Romsø

Trusler mod områdets naturværdier

- Under "Næringsstofbelastning" bør det, især for de marine naturtyper, præciseres hvilke kilder der er til næringsstofbelastningen, herunder deposition fra luften.
- Under "Forstyrrelser" ser vi det gerne udspecificeret hvilke forstyrrelser der kan have negativ effekt på marsvin. Vi går ud fra at der menes turisme og skibsfart med lystfartøjer. Ligeledes fremgår det af basisanalysen at flere havfugle arter generes af besøgende på stranden på Romsø i ynglesæsonen, og derfor undlader de at yngle her. Dette ser vi også gerne tilføjet under dette punkt.
- Til "Fiskeri" bør der indsamles og angives information om f.eks. hvilke typer fiskeri der findes i området og dettes omfang. Stor del af sådan information findes hos andre sektorelle myndigheder.

Tilstand og bevaringsstatus / prognose

- Der bør snarest udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for naturtyperne *rev* (1170), *bugt* (1160), *lagune* (1150), og *sandbanke* (1110), samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.
- Under "Prognosen er ugunstig..." bør det tilføjes at den marine naturtype *sandbanke* (1110) også påvirkes negativt af fiskeri med slæbende redskaber.
- Vurdering af bevaringsstatus for sandbanker: Udsigt til at definere påvirkninger og naturtilstand for sandbanker bør nævnes. Derudover er der viden om, at fiskeri med bundslæbende redskaber kan have negative effekter for denne naturtype, hvilket bør indgå i vurderingen af bevaringsstatus for denne naturtype. Dette udsagn baseres bl.a. på Basisanalysens Bilag 2, på resultaterne fra EMPAS og FIMPAS projekterne, og fra ICES rapporter (WG ECO 2007)

Målsætninger

for a living planet®

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke skades af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- Under "Sigtelinje 1" punkt 1.5 tilføjes fiskeri som eksempel på aktivitet, så sætningen kommer til at lyde som følgende: "For marsvin sikres, at projekter og aktiviteter, så som fiskeri, ikke har væsentlige påvirkninger på forekomsten i området.". Det samme gælder for punkt 1.6, hvor også de marine naturtyper specificeres således sætningen kommer til at lyde som følgende: "For de marine naturtyper, *rev* (1170), *bugt* (1160), *lagune* (1150), og *sandbanke* (1110), sikres det, at projekter og aktiviteter - så som fiskeri - ikke skader lokaliteten."
- Under "Sigtelinje 2" bør man overveje at tilføje tiltag som naturgenopretning af naturtypen *rev* (1170) for at opnå gunstig bevaringsstatus. Særligt set i lyset af at der tidligere har foregået stenfiskeri i området.
- "Sigtelinje 3" punkt 3.3 bør konkretiseres yderligere. Det bør inkluderes at man skal begrænse adgangen til området for bestemte typer af fiskeri, samt andre fysisk ødelæggende aktiviteter.

Sammenhæng og synergi med vandplanen

Der bør henvises direkte til den aktuelle vandplan for området således man hurtigt kan finde frem til de metoder man i vandplanen har til hensigt at anvende for at opnå de listede mål.

for a living planet®

WWF høringsvar - Natura 2000-område nr. 110

Odense Fjord

Generelt skal det tidligere Fyns Amt have stor ros for en meget fin og omfattende basisanalyse, dog er de marine naturtyper rev, sandbanke og bugt meget sparsomt nævnt i denne analyse. Derfor er grundlaget for en grundig naturplan for disse naturtyper ringe. Dette vil vi gerne kritisere og ytre vores ærgrelse over.

Trusler mod områdets naturværdier

- Under "Næringsstofbelastning" nævnes det ikke at dette har negative konsekvenser for de marine naturtyper sandbanke, lagune, bugt og rev, hvilket det har.
- Under "Pesticider og miljøfarlige stoffer" bør det nævnes at også havgræsser menes at være negativt påvirket af de usædvanlige høje TBT og PAH koncentrationer jf. basisanalysens afsnit 4.7 s. 12.
- Til "Prædation, jagt og fiskeri" bør der indsamles og angives information om f.eks. hvilke typer fiskeri der findes i området og dets omfang. Store dele af sådan information findes hos andre sektorelle myndigheder.

Tilstand og bevaringsstatus / prognose

- Under "Prognosen er ugunstig..." bør det tilføjes at den marine naturtype sandbanke også påvirkes negativt af fiskeri med slæbende redskaber.
- Der bør snarest udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for naturtyperne *rev* (1170), *bugt* (1160), *lagune* (1150), *vadeflade* (1140) og *sandbanke* (1110), samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.
- Vurdering af bevaringsstatus for sandbanker: Udsigt til at definere påvirkninger og naturtilstand for sandbanker bør nævnes. Derudover er der viden om, at fiskeri med bundslæbende redskaber kan

for a living planet®

have negative effekter for denne naturtype, hvilket bør indgå i vurderingen af bevaringsstatus for denne naturtype. Dette udsagn baseres bl.a. på Basisanalysens Bilag 2, på resultaterne fra EMPAS og FIMPAS projekterne, og fra ICES rapporter (WG ECO 2007).

Målsætninger

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke skades af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- Under "Sigtelinje 1" punkt 1.8 specificeres naturtyperne og fiskeri angives som eksempel på aktivitet, så sætningen kommer til at lyde som følgende: "For de marine naturtyper, *rev* (1170), *bugt* (1160), *lagune* (1150), *vadeflade* (1140) og *sandbanke* (1110), sikres det, at projekter og aktiviteter - så som fiskeri og lystsejlad - ikke skader lokaliteten."
- "Sigtelinje 3" punkt 3.3 bør konkretiseres yderligere. Det bør inkluderes at man skal begrænse adgangen til området for bestemte typer af fiskeri, samt andre fysisk ødelæggende aktiviteter.

Sammenhæng og synergi med vandplanen

Der bør henvises direkte til den aktuelle vandplan for området således man hurtigt kan finde frem til de metoder man i vandplanen har til hensigt at anvende for at opnå de listede mål.

for a living planet[®]

WWF Hørings svar - Natura 2000-område nr. 112

Lillebælt

Trusler

- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendte, de kendes dog i noget omfang af Fiskeridirektoratet, hvorfra man med fordel kan indhente oplysninger fra.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.
- Havørnen er vurderet til at være i ugunstig bevaringsstatus "pga. manglende kortlægning". Dette er forkert, da kortlægningen af denne art er omfattende og velkendt. Prognosen kan derfor let defineres.

Målsætning

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke tager skade af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- Under "Sigtelinje 1" punkt 1.5 står der at klitterne sikres mod negative fysiske ændringer ved færdsel og slitage. Det bør nævnes hvordan.

for a living planet®

- Under "Sigtelinje 1" punkt 1.6 og 1.7 står der at "Fuglene skal sikres gode levesteder og fourageringsområder". Det nævnes f.eks. for havørnen. Det bør også tilføjes, at der ved beboede reder forhindres menneskelig færdsel.
- Under "Sigtelinje 1" punkt 1.8 nævnes det at "Rynket rose skal bekæmpes.". Det skal nævnes hvordan.
- Under "Sigtelinje 1" punkt 1.9 og 1.10 bør det nævnes konkret, hvordan de marine naturtyper og marsvin sikres mod aktiviteter og forstyrrelser, og hvilke aktiviteter og forstyrrelser der er tale om.
- Det nævnes i "Sigtelinje 3", at der skal sikres beskyttelse mod ødelæggelse af rev. Det bør fremgå, især hvordan fiskeriets påvirkning af rev kan reduceres, og som udgangspunkt bør stoppe helt.
- Under "Sigtelinje 4" punkt 4.3 nævnes det at der skal sikres uforstyrrede raste- og fourageringsområder for ederfugl. Det bør nævnes hvordan.
- Under sigtelinje 4 bør det nævnes konkret, hvordan man sikrer havørnens ynglepladser mod forstyrrelse.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF Hørings svar - Natura 2000-område nr. 116

Centrale Storebælt og Vresen

Områdebeskrivelse

- Nyere data for bl.a. fuglebestande forefindes i forskellige databaser, bl.a. DOFs, vi vil gerne indstille til at forvaltningsplanerne bliver udarbejdet på baggrund af nyeste datamateriale, og ikke det data der ligger til grundlag for naturplanen, som er forældet.

Trusler

- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendte, de kendes dog i noget omfang af Fiskeridirektoratet, hvorfra man med fordel kan indhente oplysninger fra.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.
- I Basisanalysen angives der manglende viden til vurdering af tilstandsvurdering. F.eks. er der ikke foretaget kortlægning af naturtyper og arter i Habitatområdet omkring Sprogø. Man noterer dog, at "visse arters udbredelse er sandsynligvis undersøgt af Sund og Bælt på Sprogø". Hvorfor er dette ikke medtaget i Basisanalysen?

Målsætning

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke tager skade af disse typer af fiskeri."

for a living planet[®]

Indsatsprogram

- Under "Sigtelinje 1", bør punktet vedr. de marine naturtyper præciseres således eksempler på aktiviteter indgår. Sætningen vil derved komme til at lyde som følgende: "For de marine naturtyper sikres det, at projekter og aktiviteter – så som fiskeri - ikke skader lokaliteten". Ligeledes bør punktet vedr. marsvin præciseres på samme vis.
- Det nævnes i "Sigtelinje 3", at der skal sikres beskyttelse mod ødelæggelse af rev. Det bør fremgå, især hvordan fiskeriets påvirkning af rev kan reduceres, og som udgangspunkt bør stoppe helt.
- Under "Sigtelinje 4" punkterne 4.1 og 4.2. Splitterne skal sikres mod menneskelig forstyrrelse og prædation fra rovdyr og måger. Konkrete eksempler på sikring mod dette ønskes.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF Hørings svar - Natura 2000-område nr. 124

Maden på Helnæs og havet vest for

Generelt er basisanalysen meget omfattende og indeholder detaljeret viden og kortlægning af den terrestriske natur. Oplysningerne er generelt videreført til Forlag til Natura 2000 Planen, der omfatter en god omtale af truslerne. Der indgår ingen fugle i udpegningsgrundlaget, hvorfor fugle ikke omtales i naturplanen. I Basisanalysen nævnes det dog, at udpegningsfuglene Brushane og Almindelig Ryle er forsvundet som ynglefugle (i 80'erne og 90'erne), formodentlig pga. af manglende græsning på strandene. I Planen kunne man derfor nævne mulighederne for genindvandring gennem øget græsning.

Trusler

- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendte, de kendes dog i noget omfang af Fiskeridirektoratet, hvorfra man med fordel kan indhente oplysninger fra.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke tager skade af disse typer af fiskeri."

for a living planet[®]

Indsatsprogram

- Det nævnes i "Sigtelinje 3", at der skal sikres beskyttelse mod ødelæggelse af rev . Det bør fremgå, især hvordan fiskeriets påvirkning af rev kan reduceres, og som udgangspunkt bør stoppe helt.
- Havet tilføres næringsstoffer fra renseanlæg og landbrugsdrift, som giver stedvis iltvind. Emnet nævnes under trusler, men ikke under indsatser.
- Det omtales, at marsvin er udsat for bifangst i fiskenet. Men det nævnes ikke, hvordan en indsats kan forhindre dette.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF Høringssvar - Natura 2000-område nr. 126

Stenrev sydøst for Langeland

Generelt må det påpeges at basisanalysen er udført på et meget spinkelt grundlag, og at naturplanen bærer præg heraf. Vi opfordrer på det kraftigste til at overvågningen af området intensiveres væsentligt, således en mere målrettet indsats kan opnås. Herunder finder vi det stærkt kritisabelt at Søfartsstyrelsen bremser europæisk lovgivning i at ske fyldest ved at nægte tilladelse til dykkerundersøgelser i Natura 2000 området grundet opankringsforbud.

Områdebeskrivelse

- Tilstædeværelse af brødkrummesvamp, dødningseghånd og bredbladet mosdyr bør også nævnes i områdebeskrivelsen udover blåmusling, jf. basisanalysens afsnit 3 s. 5-6. Tilstedeværelsen af netop disse arter bliver nævnt i andre naturplaner.

Trusler mod områdets naturværdier

- Miljøfarlige stoffer bliver nævnt uden at have sit eget afsnit, dette bør rettes således at der kommer et afsnit med titlen "Miljøfarlige stoffer", hvorunder højt befærdet sejlroute klods op af området nævnes som kilde til TBT forurening jf. basisanalysens d. 14 sammen med det nærtliggende nødområde for skibe med højt forureningspotentiale, som allerede nævnes i planen.
- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendt – disse aktiviteter kendes dog, i nogen grad, af fiskeridirektoratet. Disse oplysninger bør indhentes og anvendes i naturplanen.

Tilstand og bevaringsstatus

- Der bør snarest udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for naturtypen *rev* (1170), samt iværksætte passende undersøgelser af truslers effekt på denne. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

for a living planet®

Målsætning

- Under "Overordnet målsætning for..." kan de fysiske ødelæggelser nævnes mere specifikt, f.eks. fiskeri og evt. opankring.
- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke skades af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- Under "Sigtelinje 1" punkt 1.1 bør sætningen præciseres således naturtyper og eksempler på aktiviteter indgår, således at punktet vil lyde som følgende: "For de marine naturtype, *rev* (1170) skal det sikres, at projekter og aktiviteter – såsom fiskeri – ikke skader lokaliteten."
- Under "Sigtelinje 2" bør man overveje at tilføje tiltag som naturgenopretning af naturtypen *rev* (1170) for at opnå gunstig bevaringsstatus.
- I "Sigtelinje 3" bør punkt 3.1 konkretiseres yderligere. Det bør inkluderes at man skal begrænse adgangen til området for bestemte typer af fiskeri samt andre fysisk ødelæggende aktiviteter.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF Hørings svar - Natura 2000-område nr. 127

Sydfynske Øhav

Generelt må vi rose at naturplanen klart bærer præg af den flot og grundigt udarbejdede basisanalyse det tidligere Fyns Amt har produceret, som ligger til grund for naturplanen. Dog ærgrer det os at basisanalysen er meget lidt specifik for de marine naturtyper, hvilket naturplanen derfor også er. Der findes ingen beskrivelser og statusvurderinger af naturtyperne 1110, 1160 og 1170, hvilket medvirker til at man har et ufuldstændigt billede af det samlede områdes økologiske kvalitet og integritet.

Trusler mod områdets naturværdier

- Under "Næringsstofbelastning" bør det også nævnes at kvælstofdepositionen fra luften også påvirker havet og kystlagunerne.
- Under "Forstyrrelser" ville det være passende at uddybe hvilken form for færdsel og rekreativ aktivitet der er tale om. I basisanalysen nævnes adskillige eksempler. Ligeledes bør det nævnes at lystsejlskibe er en trussel mod de marine naturtyper
- Under "U hensigtsmæssig drift" bør færgefart nævnes, da det i basisanalysens bilag til afsnit 2 bliver nævnt som en trussel mod de marine naturtyper 1110 og 1160. Ligeledes er sejltrejser anført som en trussel mod de to før omtalte naturtyper samt den marine naturtype 1140, dette bør også nævnes i dette afsnit.
- Klapning bliver i basisanalysen nævnt som en trussel mod alle områdets marine naturtyper, bl.a. fordi det medvirker til at udbrede miljøfarlige stoffer og næringsstoffer. Klapning bør derfor nævnes under enten truslen "Pesticider og gifte" eller "U hensigtsmæssig drift".

for a living planet®

Tilstand og bevaringsstatus / prognose

- Der bør snarest udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for naturtyperne *rev* (1170), *bugt* (1160), *lagune* (1150), *vadeflade* (1140) og *sandbanke* (1110), samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.
- Vurdering af bevaringsstatus for sandbanker: Udsigt til at definere påvirkninger og naturtilstand for sandbanker bør nævnes. Derudover er der viden om, at fiskeri med bundslæbende redskaber kan have negative effekter for denne naturtype, hvilket bør indgå i vurderingen af bevaringsstatus for denne naturtype. Dette udsagn baseres bl.a. på Basisanalysens Bilag 2, på resultaterne fra EMPAS og FIMPAS projekterne, og fra ICES rapporter (WG ECO 2007).
- Strandvoldene og klitterne er ikke kortlagt. Hvorfor er dette ikke sket? Det er meget nemt at udføre, bør gøres snarest.

Målsætninger

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke skades af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- Under "Sigtelinje 1" punkt 1.5 står der at klitterne skal sikres mod negative fysiske ændringer forårsaget af færdsel og slitage. Det bør nævnes hvordan man vil opnå denne sikring.
- Under "Sigtelinje 1" punkt 1.6 angives det at invasive arter skal bekæmpes, men det nævnes ikke hvordan. Dette bør indgå i naturplanen.
- I "Sigtelinje 1" punkt 1.10 specificeres naturtyperne og fiskeri og lystsejladts tilføjes som eksempel på aktivitet, således sætningen ændres til: "For de marine naturtyper, *rev* (1170), *bugt* (1160), *lagune* (1150), *vadeflade* (1140) og *sandbanke* (1110), sikres det, at projekter og aktiviteter - så som fiskeri og lystsejladts - ikke skader lokaliteten."

for a living planet[®]

- Under "Sigtelinje 2" bør man overveje at tilføje tiltag som naturgenopretning af naturtypen *rev* (1170) for at opnå gunstig bevaringsstatus. Særligt set i lyset af at der tidligere har foregået stenfiskeri i området.
- "Sigtelinje 3" punkt 3.4 bør konkretiseres yderligere. Det bør inkluderes at man skal begrænse adgangen til området for bestemte typer af fiskeri, samt andre fysisk ødelæggende aktiviteter.

Sammenhæng og synergi med vandplanen

Der bør henvises direkte til den aktuelle vandplan for området således man hurtigt kan finde frem til de metoder man i vandplanen har til hensigt at anvende for at opnå de listede mål.

for a living planet®

WWF Høringssvar - Natura 2000-område nr. 128

Hesselø med omliggende stenrev

Trusler

- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendte, de kendes dog i noget omfang af Fiskeridirektoratet, hvorfra man med fordel kan indhente oplysninger fra.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke tager skade af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- Det nævnes i "Sigtelinje 3", at der skal sikres beskyttelse mod ødelæggelse af rev. Det bør fremgå, især hvordan fiskeriets påvirkning af rev kan reduceres, og som udgangspunkt bør stoppe helt.
- Det nævnes ikke, at et sælreservat bør oprettes (som Basisanalysen anbefaler). Dette skal nævnes under indsatsprogrammet, og hvornår det bør ske. Dette fordi Natura 2000-området udgør et af de vigtigste ynglehabitater for sæler i Danmark.

Sammenhæng med vandplanen

for a living planet®

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF Hørings svar - Natura 2000-område nr. 136

Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov

Områdebeskrivelse

- Nyere data for bl.a. fuglebestande forefindes i forskellige databaser, bl.a. DOFs, vi vil gerne indstille til at forvaltningsplanerne bliver udarbejdet på baggrund af nyeste datamateriale, og ikke det data der ligger til grundlag for naturplanen, som er forældet.

Trusler

- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendte, de kendes dog i noget omfang af Fiskeridirektoratet, hvorfra man med fordel kan indhente oplysninger fra.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.
- Prognosen meddeles ukendt for en række naturtyper og desuden en række trækfuglearter, især andefugle og havørnen, fordi der er manglende eller mangelfuld kortlægning og tilstandsvurdering. Dette er uforstående, eftersom der findes detaljerede informationer om fuglenes status. Derfor bør man anvende disse informationer.

Målsætning

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke tager skade af disse typer af fiskeri."

for a living planet[®]

Indsatsprogram

- Under "Sigtelinje 1" bør punkterne 1.1, 1.5, 1.6, 1.10 og 1.13 præciseres således at konkrete tiltag til afværgning af de trusler der indgår i punkterne nævnes.
- Det nævnes i "Sigtelinje 3", at der skal sikres beskyttelse mod ødelæggelse af rev. Det bør fremgå, især hvordan fiskeriets påvirkning af rev kan reduceres, og som udgangspunkt bør stoppe helt.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

WWF *for a living planet*[®]

WWF Vhørings svar - Natura 2000-område nr. 142

Saltholm og omliggende hav

Trusler

- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendte, de kendes dog i noget omfang af Fiskeridirektoratet, hvorfra man med fordel kunne indhente oplysninger fra.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke tager skade af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- Under generelle retningslinjer omtales som sædvanligt blot en række generelle indsatser vedrørende naturtyper og arter. F.eks. omtales der blot bekæmpelse af invasive arter, men ikke hvordan.
- Det nævnes i "Sigtelinje 3" punkt 3.2, at der skal sikres beskyttelse mod ødelæggelse af rev. Det bør fremgå, især hvordan fiskeriets påvirkning af rev kan reduceres, og som udgangspunkt bør stoppe helt.

for a living planet[®]

- Under "Sigtelinje 4" punkt 4.2 nævnes det at ederfuglen skal sikres gode fourageringsmuligheder i havet ved god vandkvalitet og fri hydrologi. Det bør præciseres hvordan dette sikres.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 143

Vestamager og havet syd for

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Indsatsprogram

- Tilgroning på strandeng og klitter skal begrænses. Der nævnes ikke hvordan. En mere præcis angivelse af tiltag mod tilgroning er ønskværdig.
- Det nævnes at invasive arter skal bekæmpes, men ikke hvordan. Forslag til konkrete tiltag bør angives.
- Under "Sigtelinje 3" punkt 3.1 nævnes det at lagune og bugt skal sikres ved reduktion af næringsbelastningen. Det bør nævnes, hvordan dette skal ske.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 153

Havet og kysten mellem Hundested og Rørvig

Trusler

- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendte, de kendes dog i noget omfang af Fiskeridirektoratet, hvorfra man med fordel kunne indhente oplysninger fra.
- Der nævnes intet om mulige trusler ved menneskelig færdsel på strandenge og klitter. Det bør nævnes, hvis dette ikke er tilfældet.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.
- Prognosen er ukendt for de 4 udpegningsarter pga. af manglende viden om forekomst. Hvorfor har man ikke optællinger af disse arter? Dette er stærkt kritisabelt.

Målsætning

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke tager skade af disse typer af fiskeri."
- Under overordnet målsætning nævnes flere meget målrettede målsætninger, f.eks. "Der sikres optimale rastelokaliteter for ederfugl". Hvordan gør man det? Ligeledes: "Alle naturtyper og arter sikres god til høj naturtilstand". Hvordan garanterer man det for alle?
- Under konkrete målsætninger nævnes mange forslag på konkrete tiltag. Dette bør derfor forventes at indgå under Indsatsen.

for a living planet[®]

Indsatsprogram

- Under "Sigtelinje1" punkt 1.5 står der at "Invasive arter bekæmpes ved hjælp af den bedst kendte metode.". Omfanget bør beskrives. F.eks. kræves de invasive arter helt væk?
- Under "Sigtelinje1" punkt 1.7 står der at "Der sikres velegnede levesteder og uforstyrrede fourageringssteder for de 4 fuglearter. ". Dette bør konkretiseres således tiltag for at opnå dette nævnes.
- Under "Sigtelinje1" punkt 1.9 bør det nævnes konkret, hvordan de marine naturtyper sikres mod aktiviteter og forstyrrelser, og hvilke aktiviteter og forstyrrelser der er tale om.
- Under "Sigtelinje 2" punkt 2.1 står der at der skal ske en udvidelse af enge, klitter og rigkær med i alt 2 ha. Dette er kun en meget begrænset udvidelse.
- I "Sigtelinje 3" punkt 3.1 er indsatsen for de marine naturtyper er ikke nævnt. Muslingefiskeriet er tidligere nævnt som en trussel. Derfor bør dette emne også indgå i indsatsprogrammet.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales.

Herunder også undersøgelser i forbindelse med et fortsat skaldyrsfiskeri. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet®

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 154

Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene og Bollinge Bakke

Trusler

- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendte, de kendes dog i noget omfang af Fiskeridirektoratet, hvorfra man med fordel kunne indhente oplysninger fra.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.
- Prognosen er ukendt for et større antal fuglearter, hvor datagrundlaget er utilstrækkeligt. Der foreligger data for disse fuglearter, hvilke bør anvendes.

Målsætning

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pinde indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke tager skade af disse typer af fiskeri."
"Begrænsning af jagt i områder, hvor der findes store koncentrationer af sortand, fløjlsand, ederfugl og bjergand."

for a living planet[®]

Indsatsprogram

- Under "Sigtelinje 1" bør punkterne 1.1, 1.5, 1.7 og 1.10 præciseres således at konkrete tiltag til afværgning af de trusler der indgår i punkterne nævnes.
- Det nævnes i "Sigtelinje 3" punkt 3.3, at der skal sikres beskyttelse mod ødelæggelse af rev. Det bør fremgå, især hvordan fiskeriets påvirkning af rev kan reduceres, og som udgangspunkt bør stoppe helt.
- I "Sigtelinje 4" punkt 4.5 står der at, ynglelokaliteter for splitterne sikres mod forstyrrelser. Hestegræsning af området på Nekselø er nævnt som en mulig trussel for arten, der brød sammen i 2007. Dette er ikke nævnt i Indsatsprogrammet.
- Kitesurfing og færdsel er nævnt som trusler mod ynglende terner på Korevlerne og Sanddobberne under "Trusler", tiltag mod dette nævnes ikke i indsatsprogrammet. Det er stærkt kritisabelt.
- Løse hunde er et stort problem på Sanddobberne, Korevlerne og Tranevejle. Tiltag mod dette nævnes ikke i Indsatsprogrammet. Det er stærkt kritisabelt.
- Det nævnes under "Trusler" at jagt fra motorbåd truer udpegningsarterne ederfugl, sortand, fløjlsand og bjergand. Tiltag mod dette nævnes ikke i indsatsprogrammen, hvilket er stærkt kritisabelt.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 162

Skælskør Fjord og havet og kysten mellem Agersø og Glænø

Områdebeskrivelse

- Nyere data for bl.a. fuglebestande forefindes i forskellige databaser, bl.a. DOFs, vi vil gerne indstille til at forvaltningsplanerne bliver udarbejdet på baggrund af nyeste datamateriale, og ikke det data der ligger til grundlag for naturplanen, som er forældet.

Trusler

- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendte, de kendes dog i noget omfang af Fiskeridirektoratet, hvorfra man med fordel kunne indhente oplysninger fra.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Vedrørende prognosen for fiskeriets påvirkning på sandbanker: Der foreligger viden om, at fiskeri med bundslæbende redskaber kan have negative effekter for denne naturtype. Dette bærer indgående vurderingen af bevaringsstatus for naturtypen. Udsagnet baseres bl.a. på basisanalysens bilag 2, på resultaterne fra EMPAS og FIMPAS projekterne, og fra ICES rapporter (WG ECO 2007).
- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

- "Overordnede målsætninger" nævnes for enkelte naturtyper og særlig valgte fuglearter. Det nævnes ikke, hvorfor netop disse arter er valgt og ikke flere andre, der ville være ligeså relevante. Dette bør rettes.
- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:

for a living planet[®]

”Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke tager skade af disse typer af fiskeri.”

- I ”Konkrete målsætninger for...” angives for havørnen tilstrækkeligt med egnede raste- og fourageringsområder. Men da arten er blevet ynglefugl, bør egnede ynglepladser (skove med fred og ro) også nævnes.

Indsatsprogram

- Under ”Sigtelinje 1” punkt 1.7 nævnes det at der for en række fuglearter skal sikres tilstrækkeligt uforstyrrede levesteder. Havørn er ikke nævnt. Det bør den.
- Under ”Sigtelinje 1” punkt 1.8 står der at rynket rose skal bekæmpes. Det bør nævnes hvordan.
- Der nævnes ikke, hvad der konkret skal gøres for sikring af de marine naturtyper. Det er en stor mangel, da der er nævnt trusler mod disse områder.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 166

Røsnæs, Røsnæs Rev og Kalundborg Fjord

Trusler

- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendte, de kendes dog i noget omfang af Fiskeridirektoratet, hvorfra man med fordel kunne indhente oplysninger fra.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke tager skade af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- Under "Sigtelinke1" punkt 1.6 står der at, der skal sikres levesteder for marsvin og spættet sæl med hensyn til artens sårbarhed overfor forstyrrelser. Konkrete tiltag til hvordan dette kan sikres bør nævnes.
- Under "Sigtelinke1" punkt 1.8 står der at aktiviteter ikke må skade de marine naturtyper og marsvin og spættet sæl, eller have påvirkninger på forekomsten i området. Her nævnes intet konkret om, hvordan dette løses. Dette ønsker vi indført i planen.

for a living planet®

- Det nævnes i "Sigtelinje 3", at der skal sikres beskyttelse mod ødelæggelse af rev. Det bør fremgå, især hvordan fiskeriets påvirkning af rev kan reduceres, og som udgangspunkt bør stoppe helt.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 168

Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund

Områdebeskrivelse

- Nyere data for bl.a. fuglebestande forefindes i forskellige databaser, bl.a. DOFs, vi vil gerne indstille til at forvaltningsplanerne bliver udarbejdet på baggrund af nyeste datamateriale, og ikke det data der ligger til grundlag for naturplanen, som er forældet.

Trusler

- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendte, de kendes dog i noget omfang af Fiskeridirektoratet, hvorfra man med fordel kan indhente oplysninger fra.
- I Basisanalysen omtales en lang række konkrete eksempler på menneskelige forstyrrelser på fuglenes ynglepladser. Disse fremgår ikke i naturplanen, hvilket de bør sammen med eksempler på hvordan de løses (Under "Indsatsprogram").

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.
- Ligeledes bør undersøgelser af strandvolde og enårig strandengsvegetation tilvejebringes hurtigst muligt.

Målsætning

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:

for a living planet[®]

”Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke tager skade af disse typer af fiskeri.”

Indsatsprogram

- Under ”Sigtelinje 1” punkt 1.5 står der at aktiviteter og projekter ikke må skade de marine naturtyper. Dette punkt bør præciseres således eksempler på skadende aktiviteter indgår, og hvordan disse kan forhindres.
- Under ”Sigtelinje 2” punkt 2.1 nævnes det at enebærklit, tør hede og kalkoverdrev søges udvidet, hvor det er muligt. Forslag til størrelse af udvidet areal ønskes præciseret.
- Det nævnes i ”Sigtelinje 3” punkt 3.4, at der skal sikres beskyttelse mod ødelæggelse af rev. Det bør fremgå, især hvordan fiskeriets påvirkning af rev kan reduceres, og som udgangspunkt bør stoppe helt.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF høringssvar - Natura 2000-område nr. 169

Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde

Områdebeskrivelse

- Nyere data for bl.a. fuglebestande forefindes i forskellige databaser, bl.a. DOFs, vi vil gerne indstille til at forvaltningsplanerne bliver udarbejdet på baggrund af nyeste datamateriale, og ikke det data der ligger til grundlag for naturplanen, som er forældet.

Trusler

- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendte, de kendes dog i noget omfang af Fiskeridirektoratet, hvorfra man med fordel kan indhente oplysninger fra.
- I Basisanalysen omtales en lang række konkrete eksempler på menneskelige forstyrrelser på fuglenes ynglepladser. Disse fremgår ikke i naturplanen, hvilket de bør sammen med eksempler på hvordan de løses (under "Indsatsprogram").

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke tager skade af disse typer af fiskeri."

for a living planet[®]

Indsatsprogram

- Under "Sigtelinje 1" punkt 1.5 står der at aktiviteter og projekter ikke må skade de marine naturtyper. Dette punkt bør præciseres således eksempler på skadende aktiviteter indgår, og hvordan disse kan forhindres.
- Under "Sigtelinje 1" punkt 1.9 står der at invasive arter skal bekæmpes, men der oplyses ikke hvordan. Dette ønskes tilføjet.
- Det nævnes i "Sigtelinje 3" punkt 3.4, at der skal sikres beskyttelse mod ødelæggelse af rev. Det bør fremgå, især hvordan fiskeriets påvirkning af rev kan reduceres, og som udgangspunkt bør stoppe helt.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 170

Kirkegrund

Generelt må det påpeges at basisanalysen er udført på et meget spinkelt grundlag, og at naturplanen bærer præg heraf. Vi opfordrer på det kraftigste til at overvågningen af området intensiveres væsentligt, således en mere målrettet indsats kan opnås. Ligeledes kritiseres det på det kraftigste at resultaterne af de vegetationsundersøgelser der er foretaget på tre transekter i området i perioden 2001 – 2003, jf. basisanalysens afsnit 3 s. 2, hverken indgår i basisanalysen eller naturplanen.

Trusler mod områdets naturværdier

- Under "Næringsstofbelastning" bør det også nævnes at lidt over ¼ af den nuværende kvælstofbelastning (2005 tal) kommer fra luften, jf. basisanalysens bilag 3.
- Under "Miljøfarlige stoffer" er det stærkt kritisabelt at man ikke benytter sig af det data der foreligger for Storebæltsregionen til at vurdere truslen, som det gøres i andre basisanalyser og naturplaner, som er baseret på tilsvarende ringe datagrundlag.
- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendt – disse aktiviteter kendes dog, i nogen grad, af fiskeridirektoratet. Disse oplysninger bør indhentes og anvendes i naturplanen.

Tilstand og bevaringsstatus

- Der bør snarest udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for naturtypen *rev* (1170), samt iværksætte passende undersøgelser af truslers effekt på denne. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

for a living planet®

- Til "Det overordnede mål..." ændres sætningen til følgende: "at revene opnår god vandkvalitet og rummer et artsrigt dyre- og planteliv, som følge af nedsætning af næringsstofbelastning og restriktiv fiskerilovgivning.", da det må være et mål i sig selv at eliminere de trusler der er for området.
- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke skades af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- I "Sigtelinje 1" punkt 1.2 specificeres naturtypen, og fiskeri tilføjes som eksempel på aktivitet, således sætningen ændres til: "For den marine naturtype, *rev* (1170), skal det sikres, at projekter og aktiviteter - så som fiskeri - ikke skader lokaliteten."
- Under "Sigtelinje 2" bør man overveje at tilføje tiltag som naturgenopretning af naturtypen *rev* (1170) for at opnå gunstig bevaringsstatus.
- "Sigtelinje 3" punkt 3.1 bør konkretiseres yderligere. Det bør inkluderes at man skal begrænse adgangen til området for bestemte typer af fiskeri, samt andre fysisk ødelæggende aktiviteter.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstoffreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 171

Klinteskov og Klinteskov Kalkgrund

Generelt er basisanalysen og naturplanen meget detaljerede, hvilket er prisværdigt. Dog bærer naturplanen tydeligt præg af at man har størst datagrundlag for de terrestriske naturtyper, og derved glemmes de marine naturtyper flere steder heri. Dette finder vi yderst uheldigt, da de marine naturtyper udgør over halvdelen af det samlede Natura 2000-område, og vi vil gerne understrege vigtigheden af at disse fejl bliver rettet.

Områdebeskrivelse

- Det bør som mindste mål præciseres hvor stor en andel af området der er marin, og hvor stor en del af dette område der er rev. Ligeledes bør der tilføjes at det marineområde også præges af en rig rødalge vegetation.

Trusler mod områdets naturværdier

- Under "Næringsstoffbelastning" bør det præciseres hvilke kilder der er til næringsstoffbelastningen af de marine områder, herunder både luft, afstrømning fra land og påvirkning fra Østersøen.

Tilstand og bevaringsstatus

- Der bør snarest udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for naturtypen *rev* (1170) og *sandbanke* (1110), samt iværksætte passende undersøgelser af truslers effekt på denne. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.
- Vurdering af bevaringsstatus for sandbanker: Udsigt til at definere påvirkninger og naturtilstand for sandbanker bør nævnes. Derudover er der viden om, at fiskeri med bundslæbende redskaber kan have negative effekter for denne naturtype, hvilket bør indgå i vurderingen af bevaringsstatus for denne naturtype. Dette udsagn baseres bl.a. på Basisanalysens Bilag 2, på resultaterne fra EMPAS og FIMPAS projekterne, og fra ICES rapporter (WG ECO 2007).

for a living planet®

Målsætning

- Under "Overordnet målsætning for Natura 2000-området" nævnes de marine naturtyper ikke, dette er en stor fejl og skal rettes, da det marine areal udgør over halvdelen af det samlede Natura 2000-områdes areal. Naturtypen 1170, rev, udgør i sig selv over halvdelen af det samlede Natura 2000-areal, og bør derfor naturligvis nævnes.
- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke skades af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- I "Sigtelinje 1" punkt 1.2 specificeres de marine naturtyper og fiskeri tilføjes som eksempel på aktivitet, således sætningen ændres til: "For de marine naturtyper, *rev* (1170) og *sandbanke* (1110), sikres at projekter og aktiviteter - så som fiskeri - ikke skader lokaliteten."
- "Sigtelinje 3" punkt 3.4 bør konkretiseres yderligere. Det bør inkluderes at man skal begrænse adgangen til området for bestemte typer af fiskeri, samt andre fysisk ødelæggende aktiviteter.

Sammenhæng og synergi med vandplanen

Der bør henvises direkte til den aktuelle vandplan for området således man hurtigt kan finde frem til de metoder man i vandplanen har til hensigt at anvende for at opnå de listede mål.

for a living planet

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 173

Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand

Områdebeskrivelse

- Nyere data for bl.a. fuglebestande forefindes i forskellige databaser, bl.a. DOFs, vi vil gerne indstille til at forvaltningsplanerne bliver udarbejdet på baggrund af nyeste datamateriale, og ikke det data der ligger til grundlag for naturplanen, som er forældet.
- Det er ikke korrekt at Natura 2000-området er eneste yngleplads for gråsæl.

Trusler

- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendte, de kendes dog i noget omfang af Fiskeridirektoratet, hvorfra man med fordel kan indhente oplysninger fra.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.
- Ligeledes bør undersøgelser af strandvolde tilvejebringes hurtigst muligt.

Målsætning

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke tager skade af disse typer af fiskeri."

WWF *for a living planet*

Indsatsprogram

- Under "Sigtelinje 1" punkt 1.6 angives det at menneskelig forstyrrelse skal undgås overfor sælerne og en række fuglearter. Det bør angives hvordan.
- Under "Sigtelinje 1" punkt 1.7 står der at invasive arter skal bekæmpes og forebygges ved bedst kendte metode. Hvilken metode der her er tale om bør angives.
- Det nævnes i "Sigtelinje 3" punkt 3.5, at der skal sikres beskyttelse mod ødelæggelse af rev. Det bør fremgå, især hvordan fiskeriets påvirkning af rev kan reduceres, og som udgangspunkt bør stoppe helt.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 179

Nakskov Fjord og Indrefjord

Områdebeskrivelse

- Nyere data for bl.a. fuglebestande forefindes i forskellige databaser, bl.a. DOFs, vi vil gerne indstille til at forvaltningsplanerne bliver udarbejdet på baggrund af nyeste datamateriale, og ikke det data der ligger til grundlag for naturplanen, som er forældet.

Trusler

- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendte, de kendes dog i noget omfang af Fiskeridirektoratet, hvorfra man med fordel kan indhente oplysninger fra.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Vedrørende prognosen for fiskeriets påvirkning på sandbanker: Der foreligger viden om, at fiskeri med bundslæbende redskaber kan have negative effekter for denne naturtype. Dette bærer indgående ind i vurderingen af bevaringsstatus for naturtypen. Udsagnet baseres bl.a. på basisanalysens bilag 2, på resultaterne fra EMPAS og FIMPAS projekterne, og fra ICES rapporter (WG ECO 2007).
- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

- Der "Overordnede målsætninger" er kun af generel karakter, f.eks. "lav næringsstofbelastning" og "gode etablerings- og spredningsmuligheder for arterne". Overordnede målsætninger nævnes for

for a living planet®

enkelte naturtyper og særlig valgte fuglearter. Det nævnes ikke, hvorfor netop disse arter er valgt og ikke flere andre, der ville være ligeså relevante.

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke tager skade af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- Under "Sigtelinje 1" bør punkterne 1.6 og 1.7 præciseres således at konkrete tiltag til afværgning af de trusler der indgår i punkterne nævnes.
- Det nævnes i "Sigtelinje 3" punkt 3.3, at der skal sikres beskyttelse mod ødelæggelse af rev. Det bør fremgå, især hvordan fiskeriets påvirkning af rev kan reduceres, og som udgangspunkt bør stoppe helt.
- Under "Sigtelinje 4" omtales det, at der sikres velegnede levesteder for flere fuglearter. Men det nævnes ikke hvordan. Dog omtales nogle konkrete tiltag, som skal vurderes for enkelte arter. Men det nævnes fx ikke konkret, hvordan ynglende terner beskyttes mod forstyrrelse. Konkrete tiltag for alle nævnte arter bør indgå.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 189

Ertholmene

Trusler

- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendte, de kendes dog i noget omfang af Fiskeridirektoratet, hvorfra man med fordel kan indhente oplysninger fra.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.
- Prognosen er ukendt for kystklipper, strandeng, næringsrige søer og indlandsklipper (som ikke er kortlagt med hensyn til naturindholdet). Kortlægningen af disse naturtyper bør finde sted, ligeså en vurdering af bevaringsstatus.

Målsætning

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke tager skade af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- Det nævnes i "Sigtelinje 3" punkt 3.1, at der skal sikres beskyttelse mod ødelæggelse af rev. Det bør fremgå, især hvordan fiskeriets påvirkning af rev kan reduceres, og som udgangspunkt bør stoppe helt.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 190

Kims Top og den Kinesiske Mur

Områdebeskrivelse

- Udpegningsgrundlaget boblerev er fastsat ud fra formodning og ikke viden om tilstedeværelse. Udbredelsen af naturtypen *boblerev* (1180) skal kortlægges.

Trusler

- Under "Fiskeri" er det for naturtypen *rev* (1170) angivet at fiskeri med bundsløbende redskaber er en væsentlig trussel, der nævnes dog intet om at dette også er en trussel mod naturtypen *boblerev* (1180), hvilket det er. Dette bør indføres under dette punkt.
- For naturtypen *boblerev* (1180) kan garnfiskeri ligeledes være et problem. Dette angives i Bilag 2 til Basisanalysen: "Fiskeri med stående redskaber kan specielt være en trussel mod naturtypen "boblerev", da redskaberne kan hægte sig fast i boblerevet og efterfølgende løsrive, knække eller vælte konkrete boblerevstrukturer." Dette bør også indføres i naturplanen under "Fiskeri".
- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendt – disse aktiviteter kendes dog i nogen grad og kan med fordel indhentes og anvendes i naturplanen.
- Opankring kan have negativ virkning på rev. Derfor bør det undersøges systematisk i 1. planperiode hvorledes opankring påvirker rev og i hvilket omfang. En indsats kunne eksempelvis være at afmærke opankringssteder omkring revene, som kan anvendes uden at gøre skade.

Tilstand og bevaringsstatus

- Der bør snarest udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for naturtyperne *rev* (1170), *boblerev* (1180), samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

for a living planet®

Målsætning

- Under "Overordnet målsætning for..." bør de fysiske forstyrrelser nævnes mere specifikt, f.eks. fiskeri og evt. opankring. Ligeledes bør en hensigt med at beskytte boblerev også inkluderes i den overordnede målsætning, på trods af at udbredelsen ikke er fuldt kendt.
- Den konkrete målsætning er meget ukonkret, og er kun en gengivelse af habitatdirektivets målsætning
- Under "Konkrete målsætninger for..." kan følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke skades af disse typer af fiskeri."
- Den konkrete målsætning er meget ukonkret og er kun en gengivelse af habitatdirektivets målsætning
- Udbredelsen af naturtypen *boblerev* (1180) skal kortlægges.

Indsatsprogram

- Under "Sigtelinje 1" punkt 1.1 bør sætningen præciseres således naturtyper og eksempler på aktiviteter indgår, således at punktet vil lyde som følgende: "For de marine naturtyper, *rev* (1170) og *boblerev* (1180), skal det sikres, at projekter og aktiviteter – såsom fiskeri – ikke skader lokaliteterne."
- Under "Sigtelinje 2" bør man overveje at tilføje tiltag som naturgenopretning af naturtypen *rev* (1170) for at opnå gunstig bevaringsstatus.
- I "Sigtelinje 3" bør punkt 3.1 konkretiseres yderligere. Det bør inkluderes at man skal begrænse adgangen til området for bestemte typer af fiskeri samt andre fysisk ødelæggende aktiviteter.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 191

Herthas Flak

Trusler

- Basisanalysen nævner (s 6) at der findes et tykt lag slam på alger og vegetation. Det nævnes dog ikke hvorvidt dette kommer fra "naturlige" forhold, eller fra menneskelige aktiviteter (anlægsarbejder, skibstrafik, el.lign). Slamlaget bør inkluderes under "Trusler" i det relevante afsnit.
- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendt. Det burde være muligt at skabes et vist overblik over omfanget af forskellige former for fiskeri i området. Disse aktiviteter kendes i nogen grad og kan med fordel indhentes og anvendes i naturplanen.
- Under "Næringsstofbelastning" bør konkrete kilder til den forhøjede næringsstofkoncentration nævnes.
- Miljøfarlige stoffer bør have sit eget afsnit, og kilder til stoffernes eksistens skal angives heri. Risikoen for alvorlig forurening af revområdet fra skibskollisioner og olieomlastninger må afspejles i et klart beskrevet øget beredskab for området i tilfælde af uheld.

Tilstand og bevaringsstatus

- Der bør snarest udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for naturtyperne, *rev* (1170) og *boblerev* (1180), samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper, herunder fiskeri. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

- Under "Overordnet målsætning for..." kan de fysiske forstyrrelser nævnes mere specifikt, f.eks. fiskeri og evt. opankring.

for a living planet[®]

- Den konkrete målsætning er meget ukonkret og er kun en gengivelse af habitatdirektivets målsætning
- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke skades af disse typer af fiskeri."
- Det bør være en konkret målsætning at udbredelsen af naturtypen *boblerev* (1180) skal kortlægges.

Indsatsprogram

- Under "Sigtelinje 1" punkt 1.1 bør sætningen præciseres således naturtyper og eksempler på aktiviteter indgår, således at punktet vil lyde som følgende: "For de marine naturtyper, *rev* (1170) og *boblerev* (1180), skal det sikres, at projekter og aktiviteter – såsom fiskeri – ikke skader lokaliteterne."
- Sigtelinje 3.1 bør konkretiseres yderligere. Det bør inkluderes at man skal begrænse adgangen til området for bestemte typer af fiskeri, samt andre fysisk ødelæggende aktiviteter.

Synergi med vandplanen

- Den nationale vandplanindsats udgør kun 1/3 af det nødvendige indsatsbehov hvad angår kvælstof i 1. planperiode og intet af indsatsen sker målrettet til V3-områder. Derfor vil indsatsen kun diffust komme Herthas Flak til gavn og vil være helt utilstrækkelig til at få området i gunstig bevaringstilstand.
- I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 192

Læsø Trindel og Tønneberg Banke

Trusler

- Til "Næringsstofbelastning" bør det præciseres hvilke kilder der er til den deposition der sker fra luften, samt fra de omkringliggende farvande.
- Miljøfarlige stoffer bør have sit eget afsnit, og kilder til stoffernes eksistens skal angives heri. Niveauerne af miljøfremmede stoffer i bund og biota må afklares i 1. planperiode og betydningen af udledninger fra Læsø, herunder klappning af materialer fra Østerby havn
- Opankring kan udgøre en trussel for den marine naturtype *boblerev* (1180), hvilket bør angives i det relevante afsnit i naturplanen. Med anlæggelsen af nyt stenrev i området (Blue Reef projektet) er der planer om at området bruges til naturformidling, og til eksempelvis dykkeraktiviteter. Der bør træffes foranstaltninger mod opankring omkring boblerev.
- I basisanalysen angives det på s 9 at: "Tangskoven på Læsø Trindel er generelt dårligt udviklet. Fra revets nuværende top på ca. 4 meters dybde til ca. 10-12 meters dybde er algevegetationen præget af små flerårige planter og mange enårige arter med en opportunistisk livsstrategi. På overvågningsstationerne på 15 og særligt 18 meters dybde er der ofte større mængder afrevne alger som helt eller delvist dækker bunden, til skade for alger der vokser på de mere sparsomme stenforekomster som findes her." Observationer af de afrevne alger nævnes ikke i naturplanen, ej heller omtales noget sted årsagen hertil. Afrivningen af alger kunne sandsynligvis skyldes fysiske forstyrrelser, og er noget der bør undersøges nærmere. Årsager og foranstaltninger herfor bør inkluderes.
- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendt. Det burde være muligt at skabes et vist overblik over omfanget af forskellige former for fiskeri i området. Disse aktiviteter kendes i nogen grad og kan med fordel indhentes og anvendes i naturplanen.

for a living planet®

Tilstand og bevaringsstatus

- Vedrørende prognosen for fiskeriets påvirkning på sandbanker: Der foreligger viden om, at fiskeri med bundslæbende redskaber kan have negative effekter for denne naturtype. Dette bær indgå i vurderingen af bevaringsstatus for naturtypen. Udsagnet baseres bl.a. på basisanalysens bilag 2, på resultaterne fra EMPAS og FIMPAS projekterne, og fra ICES rapporter (WG ECO 2007).
- Der bør snarest udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for naturtyperne *rev* (1170), *boblerev* (1180) og *sandbanke* (1110), samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Indsatsprogram

- Under "Sigtelinje 1" punkt 1.1 bør sætningen præciseres således naturtyper og eksempler på aktiviteter indgår, således at punktet vil lyde som følgende: "For de marine naturtyper, *rev* (1170), *boblerev* (1180) og *sandbanke* (1110), skal det sikres, at projekter og aktiviteter – såsom fiskeri – ikke skader lokaliteterne."
- I "Sigtelinje 3" bør punkt 3.1 konkretiseres yderligere. Det bør inkluderes at man skal begrænse adgangen til området for bestemte typer af fiskeri – bundslæbende redskaber og for boblerev og så med garn - samt andre fysisk ødelæggende aktiviteter.
- Der forekommer en række Bilag IV-arter i området, såsom spættet sæl og marsvin. Deres eventuelle tilstedeværelse i området vil have konsekvenser for den fremtidige beskyttelse af området, og der bør være yderligere overvågning af disse arter i området.

Sammenhæng med vandplanen

- Næringsstofferne skal reguleres gennem vandplanen, men der peges ikke deri specifikt på målrettede indsats fra nærliggende landområder som Læsø eller Nordjylland, så evt. forbedringer i 1. planperiode vil alene forekomme som følge af tilfældige diffuse effekter af generelle indsats andre steder.

for a living planet[®]

- I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 193

Store Middelgrund

Trusler

- Til "Næringsstofbelastning" bør det præciseres hvilke kilder der er til den deposition der sker fra luften, samt fra de omkringliggende farvande.
- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendt – disse aktiviteter kendes dog, i nogen grad, af fiskeridirektoratet. Disse oplysninger bør indhentes og anvendes i naturplanen.
- Det nævnes ikke om fysisk aktivitet (sejlruter, anlæg og konstruktioner, mm) eller miljøfarlige stoffer i området kan anses som en trussel. Miljøfarlige stoffer vil med stor sandsynlighed være en trussel - eksempelvis er TBT fundet i problematiske koncentrationer i alle indre danske farvande.

Tilstand og bevaringsstatus

- Der bør snarest udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for naturtyperne *rev* (1170), *boblerev* (1180) og *sandbanker* (1110), samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.
- Vedrørende prognosen for fiskeriets påvirkning på sandbanker: Der foreligger viden om, at fiskeri med bundslæbende redskaber kan have negative effekter for denne naturtype. Dette bør indgå i vurderingen af bevaringsstatus for naturtypen. Udsagnet baseres bl.a. på basisanalysens bilag 2, på resultaterne fra EMPAS og FIMPAS projekterne, og fra ICES rapporter (WG ECO 2007).

Målsætninger

- Under "Overordnet målsætning for..." kan de fysiske ødelæggelser nævnes mere specifikt, f.eks. fiskeri og evt. opankring.
- Ligeledes bør naturtypen *sandbanke* (1110) nævnes i de overordnede målsætninger.

for a living planet®

- Den konkrete målsætning er meget ukonkret og er kun en gengivelse af habitatdirektivets målsætning
- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke skades af disse typer af fiskeri."
- Det bør være en konkret målsætning at udbredelsen af alle habitatnaturtyperne kortlægges.

Indsatsprogram

- Under "Sigtelinje 1" punkt 1.1 bør sætningen præciseres således naturtyper og eksempler på aktiviteter indgår, således at punktet vil lyde som følgende: "For de marine naturtyper, *rev* (1170), *boblerev* (1180) og *sandbanke* (1110), skal det sikres, at projekter og aktiviteter – såsom fiskeri – ikke skader lokaliteterne.". Ligeledes bør eksempler på aktiviteter indgå i punkt 1.2.
- Under "Sigtelinje 2" bør man overveje at tilføje tiltag som naturgenopretning af naturtypen *rev* (1170) for at opnå gunstig bevaringsstatus.
- I "Sigtelinje 3" bør punkt 3.1 konkretiseres yderligere. Det bør inkluderes at man skal begrænse adgangen til området for bestemte typer af fiskeri – bundslæbende redskaber og for boblerev og så med garn - samt andre fysisk ødelæggende aktiviteter.

Synergi med vandplanen

- Beliggenheden langt fra land betyder at der ikke kan peges på betydningen af en entydig indsats overfor landbaserede kilder, men Store Middelgrund ligger mod V3-kystvande, som ingen målrettet indsats får i 1. planperiode og derfor kun får virkningen af den generelle vandplanindsats. Den generelle vandplanindsats udgør kun 1/3 af det nødvendige indsatsbehov hvad angår kvælstof i 1. planperiode.

for a living planet[®]

- I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 196

Ryggen

Trusler

- Fare for grundstødning fra sejlroute T, samt skade som følge af potentiel opankring, bør nævnes som trusler
- Til "Næringsstofbelastning" bør det præciseres hvilke kilder der er til den deposition der sker fra luften, samt fra de omkringliggende farvande. Placeringen i nordlige Storebælt betyder at man ikke kan se bort fra lokale kilder til næringsstofbelastning i Storebæltsområdet og det således ikke alene er næringsstofbelastningen fra omkringliggende farvande og fra luften som kræver fokus og indsats.
- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendt. Det burde være muligt at skabes et vist overblik over omfanget af forskellige former for fiskeri i området. Disse aktiviteter kendes i nogen grad og kan med fordel indhentes og anvendes i naturplanen.

Tilstand og bevaringsstatus

- Der bør snarest udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for naturtypen *rev* (1170), samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på denne naturtype. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

- Under "Overordnet målsætning for..." kan de fysiske forstyrrelser nævnes mere specifikt, f.eks. fiskeri og evt. opankring.

for a living planet®

- Den konkrete målsætning er meget ukonkret og er kun en gengivelse af habitatdirektivets målsætning
- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke skades af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- Under "Sigtelinje 1" punkt 1.1 bør sætningen præciseres således naturtyper og eksempler på aktiviteter indgår, således at punktet vil lyde som følgende: "For de marine naturtyper, *rev* (1170), skal det sikres, at projekter og aktiviteter – såsom fiskeri – ikke skader lokaliteten."
- Under "Sigtelinje 2" bør man overveje at tilføje tiltag som naturgenopretning af naturtypen *rev* (1170) for at opnå gunstig bevaringsstatus.
- I "Sigtelinje 3" bør punkt 3.1 konkretiseres yderligere. Det bør inkluderes at man skal begrænse adgangen til området for bestemte typer af fiskeri samt andre fysisk ødelæggende aktiviteter.
- Det fremgår desuden fra kortene i basisanalysen og i naturplanen at det udpegede område ikke til fulde beskytter hele revet – naturtypen strækker sig også uden for områdets grænser. Det vil være relevant at oprette beskyttelseszoner uden for Natura2000 områdets grænser for til fulde at beskytte revet.

Sammenhæng med vandplanen

- Eftersom Storebæltskysten er V3-område gøres ingen målrettet indsats overhovedet i 1. planperiode og Ryggen fastholdes derfor med stor sikkerhed i en ugunstig kvælstof tilstand i perioden. Det er ikke acceptabel indsats overfor kendte problemer og derfor ses der ingen tilstræbt synergi med vandplanen for Storebælt.

for a living planet

- I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 197

Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als

Trusler

- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendt. Det burde være muligt at skabes et vist overblik over omfanget af forskellige former for fiskeri i området. Disse aktiviteter kendes i nogen grad og kan med fordel indhentes og anvendes i naturplanen.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.
- For fuglearterne ses det ikke på hvilken baggrund de målsatte antal er fastsat og der udpeges heller ikke handlinger, der kan føre til målene.
- Man bør også foretage en vurdering af prognosen for de udpegede fuglearter på baggrund af det data der foreligger i flere databaser, fx DOFs.

Målsætning

- Den konkrete målsætning er meget ukonkret og er kun en gengivelse af habitatdirektivets målsætning
- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke tager skade af disse typer af fiskeri."

for a living planet[®]

Indsatsprogram

- Under "Sigtelinje 1" punkt 1.1 angives fiskeri som eksempel på aktivitet, så sætningen kommer til at lyde som følgende: "For de marine naturtyper, sikres det, at projekter og aktiviteter - så som fiskeri - ikke skader lokaliteten."
- Sigtelinje 2-4 omfatter intet vedrørende fuglene, det bør de gøre da området er udpeget for disse også.
- Det nævnes i "Sigtelinje 3" punkt 3.1, at der skal sikres beskyttelse mod ødelæggelse af rev. Det bør fremgå, især hvordan fiskeriets påvirkning af rev kan reduceres, og som udgangspunkt bør stoppe helt.

Sammenhæng med vandplanen

- Reduktionen af næringsstofudledningen til Flensborg Fjord jf. vandplanen 1.11 for Lillebælt/Jylland udgør supplerende 57 tons N i første planperiode, baseret på en "landskvote" på 9000 tons N nationalt. Eftersom der for Flensborg Fjord og Nybøl Nor foreligger et tilstrækkeligt datagrundlag til specifik fastsættelse af miljømål og indsatsbehov er en reduktion for området med udgangspunkt i de 9000 tons utilstrækkelig. Indsatsbehovet fremgår af høringsudkastet fra den kommunale forhøring og var på 232 tons N. Vandplanens indsats er hermed klart utilstrækkelig for N.
- I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 198

Hatter Barn

Generelt

- Der findes sandbanker i området. Området burde kortlægges bedre og blive en fremtidig del af udpegningsgrundlaget
- Der er behov for yderligere optælling af, og viden om, fugle.

Trusler

- Til "Næringsstofbelastning" bør det præciseres hvilke kilder der er til den deposition der sker fra luften, samt fra de omkringliggende farvande.
Placeringen i centrale Kattegat betyder at man ikke kan se bort fra lokale kilder til næringsstofbelastning i Århus Bugt, Samsø og Sejerø-området og det således ikke alene er næringsstofbelastningen fra omkringliggende farvande og fra luften som kræver fokus og indsats.
- Til "Miljøfarlige stoffer" bør det præciseres hvilke kilder der er til belastningen med farlige stoffer.
- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendt – disse aktiviteter kendes dog, i nogen grad, af fiskeridirektoratet. Disse oplysninger bør indhentes og anvendes i naturplanen.

Tilstand og bevaringsstatus

- Der bør snarest udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for naturtypen *rev* (1170), samt iværksætte passende undersøgelser af truslers effekt på denne. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

- Under "Overordnet målsætning for..." kan de fysiske ødelæggelser nævnes mere specifikt, f.eks. fiskeri og evt. opankring.

for a living planet®

- Den konkrete målsætning er meget ukonkret og er kun en gengivelse af habitatdirektivets målsætning
- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke skades af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- Under "Sigtelinje 1" punkt 1.1 bør sætningen præciseres således naturtyper og eksempler på aktiviteter indgår, således at punktet vil lyde som følgende: "For de marine naturtype, *rev* (1170) skal det sikres, at projekter og aktiviteter – såsom fiskeri – ikke skader lokaliteten."
- Under "Sigtelinje 2" bør man overveje at tilføje tiltag som naturgenopretning af naturtypen *rev* (1170) for at opnå gunstig bevaringsstatus.
- Fiskeri med bundslæbende redskaber på *rev* udgør en vedvarende og aktuel trussel om forringelse af *revets* tilstand.
- I "Sigtelinje 3" bør punkt 3.1 konkretiseres yderligere. Det bør inkluderes at man skal begrænse adgangen til området for bestemte typer af fiskeri samt andre fysisk ødelæggende aktiviteter.

Sammenhæng med vandplanen

- Eftersom disse kystområder er V3-område gøres ingen målrettet indsats overhovedet i 1. planperiode og Hatter Barn fastholdes derfor med stor sikkerhed i en ugunstig kvælstof tilstand i perioden. Det er ikke acceptabel indsats overfor kendte problemer og derfor ses der ingen tilstræbt synergi med vandplanerne for nærliggende kystoplande.
- I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 199

Broen

Generelt

- Det kan ifølge basisanalysen formodes at området er et vigtigt donorområde for andre lokaliteter i Østersøen, hvilket understreger vigtigheden af at beskytte dette område.
- Der er behov for yderligere optælling af, og viden om, fugle og marsvin i området.
- Næringsstoffer er en trussel mod områdets bevaringsstatus. Placeringen i sydlige Storebælt betyder at man ikke kan se bort fra lokale kilder til.

Trusler

- Til "Næringsstofbelastning" bør det præciseres hvilke kilder der er til den deposition der sker fra luften og fra de omkringliggende farvande.
- Opankring og grundstødning (fra nærliggende sejlroute) bør nævnes som en trussel for naturtypen rev.
- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendt – disse aktiviteter kendes dog, i nogen grad, af fiskeridirektoratet. Disse oplysninger bør indhentes og anvendes i naturplanen.

Tilstand og bevaringsstatus

- Der bør snarest udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for naturtypen rev (1170), samt iværksætte passende undersøgelser af truslers effekt på denne. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

- Under "Overordnet målsætning for..." kan de fysiske ødelæggelser nævnes mere specifikt, f.eks. fiskeri og evt. opankring.

for a living planet®

- Den konkrete målsætning er meget ukonkret og er kun en gengivelse af habitatdirektivets målsætning
- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke skades af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- Under "Sigtelinje 1" punkt 1.1 bør sætningen præciseres således naturtyper og eksempler på aktiviteter indgår, således at punktet vil lyde som følgende: "For de marine naturtype, rev (1170) skal det sikres, at projekter og aktiviteter – såsom fiskeri – ikke skader lokaliteten."
- Under "Sigtelinje 2" bør man overveje at tilføje tiltag som naturgenopretning af naturtypen rev (1170) for at opnå gunstig bevaringsstatus. Dette fordi råstofindvinding og stenfiskeri tidligere har fundet sted i området.
- Fiskeri med bundslæbende redskaber på rev og boblerev udgør en vedvarende og aktuel trussel om forringelse af revets tilstand.
- I "Sigtelinje 3" bør punkt 3.1 konkretiseres yderligere. Det bør inkluderes at man skal begrænse adgangen til området for bestemte typer af fiskeri samt andre fysisk ødelæggende aktiviteter.

Sammenhæng med vandplanen

- Eftersom de nære kystområder er V3-områder gøres ingen målrettet indsats overhovedet i 1. planperiode og Broen fastholdes derfor med stor sikkerhed i en ugunstig kvælstof tilstand i perioden. Det er ikke acceptabel indsats overfor kendte problemer.
- I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 202

Lønstrup Rødgrund

Generelt

- Ifølge Basisanalysen var der i perioden 2001 til 2004 en tilbagegang i revets bevaringsstatus: I 2001 observerede man en sparsom forekomst af rødalger, hvorimod revet i 2004 var karakteriseret ved næsten ingen algevegetation. Denne observation bør indgå i Naturplanen, og der bør tages initiativer til at undersøge og forhindre grunden til områdets tilbagegang.
- Der er behov for at området kortlægges bedre, idet naturtypens areal og udbredelse ikke er verificeret.
- Årsagen til det tykke lag slam der forefindes i området omtales ikke.

Trusler

- Næringsstofbelastning kan ifølge basisanalysen være årsagen til den dårligt udviklede makroalgevegetation og den ringe sigtddybde. Til "Næringsstofbelastning" bør det præciseres hvilke kilder der er til den deposition der sker fra luften, samt fra de omkringliggende farvande. Jammerland Bugt er som den øvrige Vestkyst præget af Jyllandsstrømmens store transport af næringsstoffer og materiale. Vandplanudkastene siger klart at selv om de lokale danske tilførsler til Vesterhavet ikke er nær så store som tilførslerne fra den Jyske Kyststrøm, påvirker de lokale kilder de kystnære dele af Vesterhavet forholdsmæssigt meget. De forhøjede næringsstofftilførsler har betydet, at algeopblomstringer er et tilbagevendende problem i de kystnære dele af Vesterhavet og visse somre har der desuden været målt iltsvind i området. Omfanget af den lokale belastnings betydning mangler at blive kvalificeret og kvantificeret, hvilket må ske i 1. planperiode.
- Ifølge basisanalysen udgør opankring og turbåde også en potentiel trussel mod området. Dette angives dog ikke i naturplanen. Dette bør indgå i et afsnit kaldet "Forstyrrelser".

for a living planet®

- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendt – disse aktiviteter kendes dog, i nogen grad, af fiskeridirektoratet. Disse oplysninger bør indhentes og anvendes i naturplanen.

Tilstand og bevaringsstatus

- Der bør snarest udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for naturtypen *rev* (1170), samt iværksætte passende undersøgelser af truslers effekt på denne. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

- Under "Overordnet målsætning for..." kan de fysiske forstyrrelser nævnes mere specifikt, f.eks. fiskeri og evt. opankring.
- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke skades af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- Under "Sigtelinje 1" punkt 1.1 bør sætningen præciseres således naturtyper og eksempler på aktiviteter indgår, således at punktet vil lyde som følgende: "For de marine naturtype, *rev* (1170) skal det sikres, at projekter og aktiviteter – såsom fiskeri og opankring – ikke skader lokaliteten."
- Under "Sigtelinje 2" bør man overveje at tilføje tiltag som naturgenopretning af naturtypen *rev* (1170) for at opnå gunstig bevaringsstatus.
- Fiskeri med bundslæbende redskaber på *rev* og boblerev udgør en vedvarende og aktuel trussel om forringelse af revets tilstand. I "Sigtelinje 3" bør punkt 3.1 konkretiseres yderligere. Det bør inkluderes at man skal begrænse adgangen til området for bestemte typer af fiskeri samt andre fysisk ødelæggende aktiviteter.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 203

Knudegrund

Generelt må det påpeges at basisanalysen er udført på et meget spinkelt grundlag, og at naturplanen bærer præg heraf. Vi opfordrer på det kraftigste til at overvågningen af området intensiveres væsentligt, således en mere målrettet indsats kan opnås.

Områdebeskrivelse

- Det bør præciseres at det observerede slamlag er op til 1 cm tyk og er observeret på både flora, fauna og substrat. Årsager til dette slam bør undersøges.

Trusler mod områdets naturværdier

- Der bør være et punkt der hedder "miljøskadelige stoffer" på baggrund af den intensive skibstrafik til og fra den nærliggende Hirtshals havn, samt klapplads tæt ved Natura 2000 området. Det omtalte slamlag bør også kategoriseres som en form for trussel.
- For næringsstoffer mangler der en kvalificeret og kvantificeret opgørelse af lokale kilders betydning, herunder af tilslamningen på revet.
- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendt. Det burde være muligt at skabes et vist overblik over omfanget af forskellige former for fiskeri i området. Disse aktiviteter kendes i nogen grad og kan med fordel indhentes og anvendes i naturplanen.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Som årsag til prognosen ugunstig bevaringsstatus bør også nævnes miljøfarlige stoffer, sparsom makroalgevegetation og slamlag. Ligeledes bør der udvikles en metode til tilstandsvurdering af marine naturtyper.

for a living planet®

- Der bør snarest udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for naturtypen *rev* (1170), samt iværksætte passende undersøgelser af truslers effekt på denne. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

- Den sidste sætning i de overordnede mål for området ændres til: "Den økologiske integritet sikres i form af bl.a. en eliminering af slamlag, en ringe tilførsel af næringsstoffer og miljøskadelige stoffer, samt mod fysisk ødelæggelse, fra hovedsagligt fiskeri med bundslæbende redskaber." Hermed konkretiseres målsætningen ift. De trusler der foreligger mod området.
- Den konkrete målsætning er meget ukonkret og er kun en gengivelse af habitatdirektivets målsætning
- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke skades af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- I "Sigtelinje 1" punkt 1.1 specificeres naturtypen, og fiskeri samt klappning tilføjes som eksempel på aktivitet, således sætningen ændres til: "For den marine naturtype, *rev* (1170), skal det sikres, at projekter og aktiviteter - så som fiskeri og klappning - ikke skader lokaliteten."
- Fiskeri med bundslæbende redskaber på *rev* udgør en trussel om forringelse af revets tilstand. "Sigtelinje 3" punkt 3.1 bør konkretiseres yderligere. Det bør inkluderes at man skal begrænse adgangen til området for bestemte typer af fiskeri, samt andre fysisk ødelæggende aktiviteter.

Sammenhæng med vandplanen

for a living planet[®]

Der foregår ingen målrettet indsats for de åbne kyster, herunder farvandet ud for Hirtshals og derfor er der ingen synergi med vandplanen for Skagerrak/Kattegat indtænkt.

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 204

Schultz og Hastens Grund samt Briseis Flak

Generelt

- Den arealmæssige udstrækning af naturtypen 1170, Rev, er uafklaret, og der er afvigelser mellem GEUS's opgørelse over det potentielle revområde og DMU's bekræftede hårbundsstationer. Dette tyder på et stærkt behov for øget kortlægning af dette område.
- Ifølge basisanalysen findes en stor bestand af søpindsvin på vanddybder under 13 m, og det har ført til en næsten fuldstændig nedgræsning af vegetationen på de undersøgte stationer på 13 og 15 m vanddybde. Store forekomster af søpindsvin kan være et resultat af reducerede bestande af rovfisk, der ellers ville holde søpindsvinebestanden nede. Søpindsvinene kan i høj grad påvirke de karakteristiske arter for udpegningsgrundlaget (dvs. makroalger), og eventuelle plejetiltag bør overvejes.

Trusler

- Til "Næringsstofbelastning" bør det præciseres hvilke kilder der er til den deposition der sker fra luften, samt fra de omkringliggende farvande. Med henblik på næringsstoffer, så gør placeringen i sydvestlige Kattegat at man ikke kan se bort fra lokale kilder til næringsstofbelastning. Det er således ikke alene næringsstofbelastningen fra omkringliggende farvande og fra luften som kræver fokus og indsats.
- Ifølge basisanalysen udgør opankring og turbåde også en potentiel trussel mod området. Dette angives dog ikke i naturplanen, det bør det.
- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendt. Det burde være muligt at skabes et vist overblik over omfanget af forskellige former for fiskeri i området. Disse aktiviteter kendes i nogen grad og kan med fordel indhentes og anvendes i naturplanen.

for a living planet®

Tilstand og bevaringsstatus

- Vedrørende prognosen for fiskeriets påvirkning på sandbanker: Der foreligger viden om, at fiskeri med bundslæbende redskaber kan have negative effekter for denne naturtype. Dette bærer indgående ind i vurderingen af bevaringsstatus for naturtypen. Udsagnet baseres bl.a. på basisanalysens bilag 2, på resultaterne fra EMPAS og FIMPAS projekterne, og fra ICES rapporter (WG ECO 2007).
- Der bør snarest udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for naturtyperne *rev* (1170) og *sandbanke* (1110), samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

- Under "Overordnet målsætning for..." kan de fysiske ødelæggelser nævnes mere specifikt, f.eks. fiskeri og evt. opankring.
- Den konkrete målsætning er meget ukonkret
- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke skades af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- Under "Sigtelinje 1" punkt 1.1 bør sætningen præciseres således naturtyper og eksempler på aktiviteter indgår, således at punktet vil lyde som følgende: "For de marine naturtype, *rev* (1170) og *sandbanke* (1110), skal det sikres, at projekter og aktiviteter – såsom fiskeri – ikke skader lokaliteterne."
- Under "Sigtelinje 2" bør man overveje at tilføje tiltag som naturgenopretning af naturtypen *rev* (1170) for at opnå gunstig bevaringsstatus. Særligt set i lyset af at der tidligere har foregået råstofindvinding (indvindingsområderne 518-A, 518-B og 570-A) i området.

for a living planet[®]

- Fiskeri udgør en vedvarende og aktuel trussel. I "Sigtelinje 3" bør punkt 3.1 konkretiseres yderligere. Det bør inkluderes at man skal begrænse adgangen til området for bestemte typer af fiskeri samt andre fysisk ødelæggende aktiviteter.

Sammenhæng med vandplanen

Disse kystområder er V3-område gøres ingen målrettet indsats overhovedet i 1. planperiode og revområdet fastholdes derfor med stor sandsynlighed i en ugunstig kvælstoftilstand.

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 205

Munkegrunde

Generelt må det påpeges at basisanalysen er udført på et meget spinkelt grundlag, og at naturplanen bærer præg heraf. Vi opfordrer på det kraftigste til at overvågningen af området intensiveres væsentligt, således en mere målrettet indsats kan opnås.

Trusler mod områdets naturværdier

- Det bør tilføjes at man bør være opmærksom på stenfiskeri, der udføres på det tilstødende Middelflak (506S-A) jf. basisanalysen, som kan tænkes lejlighedsvis at forekomme på Natura 2000 området.
- For næringsstoffer bør kilder hertil angives. Placeringen i sydlige Kattegat betyder at man ikke kan se bort fra lokale kilder til næringsstofbelastning og det således ikke alene er næringsstofbelastningen fra omkringliggende farvande og fra luften som kræver indsats.
- Der bør også indgå en trussel der hedder "Forstyrrelser" hvor opankring af lystfartøjer fremgår som årsag til trussel.
- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendt – disse aktiviteter kendes dog, i nogen grad, af fiskeridirektoratet. Disse oplysninger bør indhentes og anvendes i naturplanen.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Som årsag til prognosen ugunstig bevaringsstatus bør detudbygges således at stenfiskeri også indgår som årsag.
- Der bør snarest udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for naturtypen *rev* (1170), samt iværksætte passende undersøgelser af truslers effekt på denne. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

for a living planet®

Målsætning

- I den overordnede målsætning udbygges den sidste sætning således at fiskeri med bundslæbende redskaber, stenfiskeri og opankring af lystfartøjer kommer til at indgå som eksempel på fysisk ødelæggelse. Derved kommer sætningen til at lyde som følgende: "Den økologiske integritet sikres i form af bl.a. en ringe tilførsel af næringsstoffer og miljøskadelige stoffer, samt mod fysisk ødelæggelse som følge af fiskeri med bundslæbende redskaber, stenfiskeri og opankring af lystfartøjer."

Indsatsprogram

- I "Sigtelinje 1" punkt 1.1 specificeres naturtypen, og fiskeri samt opankring af lystfartøjer tilføjes som eksempel på aktivitet, således sætningen ændres til: "For den marine naturtype, *rev* (1170), skal det sikres, at projekter og aktiviteter - så som fiskeri og opankring af lystfartøjer - ikke skader lokaliteten."
- Under "Sigtelinje 2" bør man overveje at tilføje tiltag som naturgenopretning af naturtypen *rev* (1170) for at opnå gunstig bevaringsstatus. Særligt set i lyset af at der tidligere har foregået stenfiskeri i området.
- "Sigtelinje 3" punkt 3.1 bør konkretiseres yderligere. Det bør inkluderes at man skal begrænse adgangen til området for bestemte typer af fiskeri, samt andre fysisk ødelæggende aktiviteter.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 206

Stevns Rev

Generelt er basisanalysen meget begrænset, og der er kun sparsom information om både arealoplysninger og biologiske oplysninger, især omkring fauna i området. Der bør arbejdes på at forbedre vidensgrundlaget for området og inkludere dette i basisanalysen og naturplanen.

Trusler

- Til "Næringsstofbelastning" bør belastningen med N angives og ligeledes hvilke kilder der er til den deposition der sker fra luften samt fra de omkringliggende farvande. Belastningen med N til området angives i basisanalysen, men omtales ikke i naturplanen.
- Til "Pesticider og gifte" bør angives hvilke kilder der er til de observerede høje værdier af miljøfremmede stoffer.
- Til "Prædation, jagt og fiskeri" bør der indsamles og angives information om f.eks. hvilke typer fiskeri der findes i området og dettes omfang. Stor del af sådan information findes hos andre sektorelle myndigheder. I basisanalysen omtales fiskeri med bundgarn og lystfiskeri som værende fremtrædende i området.
- Betydningen af havn, marina, spildevandsudledninger og elektrodestation berøres kun sporadisk. Betydningen må klarlægges i 1. planperiode,

Tilstand og bevaringsstatus

- Vedrørende prognosen for fiskeriets påvirkning på sandbanker: Der foreligger viden om, at fiskeri med bundslæbende redskaber kan have negative effekter for denne naturtype. Dette bærer indgip u vurderingen af bevaringsstatus for naturtypen. Udsagnet baseres bl.a. på basisanalysens bilag 2, på resultaterne fra EMPAS og FIMPAS projekterne, og fra ICES rapporter (WG ECO 2007).

for a living planet®

- Der bør snarest udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for naturtyperne *rev* (1170) og *sandbanke* (1110), samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

- De konkrete målsætninger for dette område er mere specifikke end for flere andre Natura2000 områder med samme naturtyper, og kan bruges til at gøre målsætningerne for andre områder mere specifikke – dette gælder eksempelvis omtalen af fiskeri med bundslæbende redskaber.

Indsatsprogram

- Under "Sigtelinje 1" punkt 1.2 bør sætningen præciseres således at begge marine naturtyper og eksempler på aktiviteter indgår, således at punktet vil lyde som følgende: "For de marine naturtyper, *rev* (1170) og *sandbanke* (1110), skal det sikres, at projekter og aktiviteter – såsom fiskeri – ikke skader lokaliteterne."
- Under "Sigtelinje 2" bør man overveje at tilføje tiltag som naturgenopretning af naturtypen *rev* (1170) for at opnå gunstig bevaringsstatus.
- I "Sigtelinje 3" bør punkt 3.1 konkretiseres yderligere. Det bør inkluderes at man skal begrænse adgangen til området for bestemte typer af fiskeri samt andre fysisk ødelæggende aktiviteter.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 208

Bøchers Grund

Generelt må det påpeges at basisanalysen er udført på et meget spinkelt grundlag, og at naturplanen bærer præg heraf. Vi opfordrer på det kraftigste til at overvågningen af området intensiveres væsentligt, således en mere målrettet indsats kan opnås. Ligeledes kritiseres det på det kraftigste at resultaterne af de vegetationsundersøgelser der er foretaget på tre transekter i området i perioden 2001 – 2003, jf. basisanalysens afsnit 3 s. 2, hverken indgår i basisanalysen eller naturplanen.

Trusler mod områdets naturværdier

- Under "Næringsstofbelastning" bør det nævnes at N deponering fra luften udgør over halvdelen af den samlede N belastning på årsbasis jf. basisanalysens bilag 3. Se yderligere under afsnit om vandplanen.
- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendt – disse aktiviteter kendes dog, i nogen grad, af fiskeridirektoratet. Disse oplysninger bør indhentes og anvendes.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Der bør snarest udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for naturtypen *rev* (1170), samt iværksætte passende undersøgelser af truslers effekt på denne. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

for a living planet®

Målsætning

- Til "Det overordnede mål for området er: at..." ændres sætningen til følgende: "at revene opnår god vandkvalitet og rummer et artsrigt dyre- og planteliv, som følge af nedsætning af næringsstofbelastning samt påvirkning af miljøfarlige stoffer og restriktiv fiskerilovgivning.", da det må være et mål i sig selv at eliminere de trusler der er for området.
- Under "Overordnet målsætning for..." kan de fysiske ødelæggelser nævnes mere specifikt, f.eks. fiskeri og evt. opankring.
- Den konkrete målsætning er meget ukonkrete.
- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke skades af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- I "Sigtelinje 1" punkt 1.2 specificeres naturtypen, og fiskeri tilføjes som eksempel på aktivitet, således sætningen ændres til: "For den marine naturtype, *rev* (1170), skal det sikres, at projekter og aktiviteter - så som fiskeri - ikke skader lokaliteten."
- "Sigtelinje 3" punkt 3.1 bør konkretiseres yderligere. Det bør inkluderes at man skal begrænse adgangen til området for bestemte typer af fiskeri, samt andre fysisk ødelæggende aktiviteter.

Sammenhæng med vandplanen

- I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.
- Beliggenheden tæt på land i Vordingborg Kommune og indenfor vandplanområdet hovedvandopland 2.6 Østersøen betyder at der nødvendigvis må peges på målrettede indsatser til

for a living planet[®]

sikring af gunstig bevaringsstatus for revene i 1. planperiode. Henvisning til indflydelsen fra omliggende farvande og fra luften er formentlig utilstrækkelig.

for a living planet[®]

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 209

Dauids Banke

Generelt må det påpeges at basisanalysen er udført på et meget spinkelt grundlag, og at naturplanen bærer præg heraf. Vi opfordrer på det kraftigste til at overvågningen af området intensiveres væsentligt, således en mere målrettet indsats kan opnås.

Trusler mod områdets naturværdier

- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendt – disse aktiviteter kendes dog, i nogen grad, af fiskeridirektoratet. Disse oplysninger bør indhentes og anvendes i naturplanen.

Tilstand og bevaringsstatus

- Der bør snarest udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for naturtypen *rev* (1170), samt iværksætte passende undersøgelser af truslers effekt på denne. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

- Under "Overordnet målsætning for..." kan de fysiske ødelæggelser nævnes mere specifikt, f.eks. fiskeri og evt. opankring.
- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke skades af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

for a living planet[®]

- I "Sigtelinje 1" punkt 1.1 specificeres naturtypen, og fiskeri tilføjes som eksempel på aktivitet, således sætningen ændres til: "For den marine naturtype, *rev* (1170), skal det sikres, at projekter og aktiviteter - så som fiskeri - ikke skader lokaliteten."
- "Sigtelinje 3" punkt 3.1 bør konkretiseres yderligere. Det bør inkluderes at man skal begrænse adgangen til området for bestemte typer af fiskeri, samt andre fysisk ødelæggende aktiviteter.

for a living planet[®]

WWF Verdensnaturfondens hørings svar -Natura 2000-område nr. 211

Hvideodde

Generelt må det påpeges at basisanalysen er udført på et meget spinkelt grundlag, og at naturplanen bærer præg heraf. Vi opfordrer på det kraftigste til at overvågningen af området intensiveres væsentligt, således en mere målrettet indsats kan opnås. Ligeledes kritiseres det på det kraftigste at resultaterne af de vegetationsundersøgelser der er foretaget over 12 år i området i perioden 1989 – 1997, jf. basisanalysens afsnit 4 s. 2, hverken indgår i basisanalysen eller naturplanen.

Trusler mod områdets naturværdier

- Under "Næringsstofbelastning" bør også det lokale Rønne Renseanlæg tilføjes som kilde til forhøjet næringsstofbelastning, jf. basisanalysens afsnit 6 s. 4, da dette er en kilde man har mulighed for at begrænse.
- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendt – disse aktiviteter kendes dog, i nogen grad, af fiskeridirektoratet. Disse oplysninger bør indhentes og anvendes i naturplanen.

Tilstand og bevaringsstatus

- Der bør snarest udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for naturtypen *rev* (1170), samt iværksætte passende undersøgelser af truslers effekt på denne. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

- Under "Overordnet målsætning for..." kan de fysiske ødelæggelser nævnes mere specifikt, f.eks. fiskeri og evt. opankring.

for a living planet®

- Til "Det overordnede mål for området er: Hvidodde Rev..." ændres sætningen til følgende:
"Hvidodde Rev skal have god vandkvalitet og en artsrig undervandsvegetation med forekomst af flere karakteristiske arter, som følge af nedsætning af næringsstofbelastning samt miljøfarlige stoffer og restriktiv fiskerilovgivning.", da det må være et mål i sig selv at eliminere de trusler der er for området.
- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke skades af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- I "Sigtelinje 1" punkt 1.2 specificeres naturtypen, og fiskeri tilføjes som eksempel på aktivitet, således sætningen ændres til: "For den marine naturtype, *rev* (1170), skal det sikres, at projekter og aktiviteter - så som fiskeri - ikke skader lokaliteten."
- "Sigtelinje 3" punkt 3.1 bør konkretiseres yderligere. Det bør inkluderes at man skal begrænse adgangen til området for bestemte typer af fiskeri, samt andre fysisk ødelæggende aktiviteter.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 212

Bakkebrædt og Bakkegrund

Generelt er basisanalysen udført på et lille data og videns grundlag, idet kortlægning og biologiske undersøgelser er begrænsede. Dette påvirker naturplanen negativt, og vi håber meget på at man i fremtiden vil gøre en indsats for at øge datagrundlaget for såvel kortlægning som biologiske data. Der mangler en konkretisering af om den sparsomme algevegetation og lille biologiske mangfoldighed er det naturlige for dette område af Østersøen eller om tilstanden anses som forringet.

Trusler

- Til "Næringsstofbelastning" bør belastningen til området angives samt præciseres hvilke kilder der er til den depositionen fra luften, samt fra de omkringliggende farvande.
- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendt – disse aktiviteter kendes dog, i nogen grad, af fiskeridirektoratet. Disse oplysninger bør indhentes og anvendes i naturplanen.

Tilstand og bevaringsstatus

- Der bør snarest udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for naturtypen *rev* (1170), samt iværksætte passende undersøgelser af truslers effekt på denne. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

- Under "Overordnet målsætning for..." kan de fysiske ødelæggelser nævnes mere specifikt, f.eks. fiskeri og evt. opankring.
- Målene er meget svagt formulerede og bør præciseres.

for a living planet®

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke skades af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- Under "Sigtelinje 1" punkt 1.1 bør sætningen præciseres således naturtyper og eksempler på aktiviteter indgår, således at punktet vil lyde som følgende: "For de marine naturtype, *rev* (1170) skal det sikres, at projekter og aktiviteter – såsom fiskeri – ikke skader lokaliteten."
- Under "Sigtelinje 2" bør man overveje at tilføje tiltag som naturgenopretning af naturtypen *rev* (1170) for at opnå gunstig bevaringsstatus.
- I "Sigtelinje 3" bør punkt 3.1 konkretiseres yderligere. Det bør inkluderes at man skal begrænse adgangen til området for bestemte typer af fiskeri samt andre fysisk ødelæggende aktiviteter.

Sammenhæng med vandplanen

- I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.
- Vandplanen for Bornholm indeholder ingen målrettet indsats overfor næringsstoffer til det åbne marine område. Hermed er det kun diffus virkning af indsatser, som kommer området til gavn i 1. planperiode.

for a living planet

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 219

Sandbanker ud for Thyborøn

Generelt er basisanalysen baseret på et meget spinkelt datagrundlag, og derfor findes der ikke tilstrækkeligt referencemateriale omkring de biologiske forhold i Natura2000 området.

Naturplanen lider følgelig heraf, og vi håber meget på at man i fremtiden vil arbejde på at udbygge datagrundlaget således en tilfredsstillende beskyttelse af området kan opnås.

Trusler

- Truslen "Råstofindvinding" omtales ikke, til trods for at råstofindvinding omtales som en relevant trussel i basisanalysen, der konkluderer at råstofindvinding i omkringliggende områder påvirker området
- Til "Næringsstofbelastning" bør belastningen til området angives, samt præciseres hvilke kilder der er til den depositionen fra luften og fra de omkringliggende farvande.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Der bør snarest udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for naturtypen *sandbanker med vedvarende lavvandet dække af havvand* (1110), og ligeledes iværksættes passende undersøgelser af effekt på naturtypen. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.
- Vedrørende prognosen for fiskeriets påvirkning på sandbanker: Der foreligger viden om, at fiskeri med bundslæbende redskaber kan have negative effekter for denne naturtype. Dette bærer indgip u vurderingen af bevaringsstatus for naturtypen. Udsagnet baseres bl.a. på basisanalysens bilag 2, på resultaterne fra EMPAS og FIMPAS projekterne, og fra ICES rapporter (WG ECO 2007).

for a living planet®

Målsætning

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør der tilføjes en pind med følgende ordlyd: "Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber bør dette reguleres, så naturtypen ikke skades af denne type fiskeri. I så fald omfanget af fiskeri med bundslæbende redskaber ikke kendes, skal det undersøges."

Indsatsprogram

- Under "Sigtelinje 1" punkt 1.1 bør naturtypen og type af aktivitet specificeres, således punktet ser således ud: "For den marine naturtype, *sandbanke med vedvarende lavvandet dække af havvand* (1110), skal det sikres, at projekter og aktiviteter – såsom fiskeri og klapning – ikke skader lokaliteten."

Sammenhæng og synergi med vandplan

- Farvandet ud for Thyborøn er som den øvrige Vestkyst præget af Jyllandsstrømmens store transport af næringsstoffer og materiale. Det betyder dog ikke at lokale kilder og spildevandsudledninger, klappladser og diffus næringsstofbelastning ingen indflydelse har på tilstanden på sandbankerne ved Thyborøn. Betydningen af disse kilder bør evalueres og foranstaltninger træffes. Omfanget af den lokale belastnings bør kvalificeres og kvantificeres hvilket bør ske i 1. planperiode.
- I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktionen samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 220

Sandbanker ud for Thorsminde

Generelt er basisanalysen baseret på et meget spinkelt datagrundlag, og derfor findes der ikke tilstrækkeligt referencemateriale omkring de biologiske forhold i Natura2000 området.

Naturplanen lider følgelig heraf, og vi håber meget på at man i fremtiden vil arbejde på at udbygge datagrundlaget således en tilfredsstillende beskyttelse af området kan opnås.

Trusler mod områdets naturværdier

- "Miljøfarligestoffer" bør få sin egen underoverskrift i dette afsnit, hvor det, udover den allerede eksisterende tekst vedr. miljøfarlige stoffer, også nævnes at klapplassen 300m fra Natura 2000-området med stor sandsynlighed er med til at sprede miljøfarlige stoffer. Herunder særligt TBT, da det er materiale fra indsejlingen til Thorsminde havn der frigives ved klappning på denne plads.
- De forhøjede næringsstoftilførsler har betydet, at algeopblomstringer er et tilbagevendende problem i de kystnære dele af Vesterhavet og visse somre har der desuden været målt iltsvind i området. Omfanget af denne lokale påvirkning mangler at blive kvalificeret og kvantificeret.
- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendt – disse aktiviteter kendes dog, i nogen grad, af fiskeridirektoratet. Disse oplysninger bør indhentes og anvendes i naturplanen.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Der bør snarest udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for naturtypen *sandbanker med vedvarende lavvand dække af havvand* (1110), og ligeledes iværksættes passende undersøgelser af effekt på naturtypen. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.
- Vedrørende prognosen for fiskeriets påvirkning på sandbanker: Der foreligger viden om, at fiskeri med bundslæbende redskaber kan have negative effekter for denne naturtype. Dette bær indgp u

for a living planet®

vurderingen af bevaringsstatus for naturtypen. Udsagnet baseres bl.a. på basisanalysens bilag 2, på resultaterne fra EMPAS og FIMPAS projekterne, og fra ICES rapporter (WG ECO 2007).

Målsætning

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør der tilføjes en pind med følgende ordlyd: "Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber bør dette reguleres, så naturtypen ikke skades af denne type fiskeri. I så fald omfanget af fiskeri med bundslæbende redskaber ikke kendes, skal det undersøges."
- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke skades af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- Under "Sigtelinje 1" punkt 1.1 bør naturtypen og type af aktivitet specificeres, således punktet ser således ud: "For den marine naturtype, *sandbanke med vedvarende lavvandet delle af havvand* (1110), skal det sikres, at projekter og aktiviteter – såsom fiskeri og klappning – ikke skader lokaliteten."

Sammenhæng og synergi med vandplan

- I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktionen samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.
- Der ses ingen indsats målrettet mod at åbne marine områder som Sandbanker ved Thorsminde skal kunne opfylde gunstig bevaringsstatus i 2015. Området vil således alene nyde godt af afledte effekter af generelle tiltag i Nissum Fjords vandplan, og vandplanen vil derfor kun på diffus vis have indflydelse på området. Dette bør modvirkes gennem konkrete tiltag.

WWF *for a living planet*

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 221 **Risum Enge og Selde Vig**

Trusler

- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendte, de kendes dog i noget omfang af Fiskeridirektoratet, hvorfra man med fordel kan indhente oplysninger fra.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke tager skade af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- Under de generelle retningslinjer er der ikke omtalt konkrete tiltag for bedring af naturtyperne. Det nævnes f.eks. blot, at invasive arter bekæmpes efter bedst kendte metoder. Konkrete tiltag bør nævnes.
- Det nævnes i "Sigtelinje 3" punkt 3.1, at der skal sikres beskyttelse mod ødelæggelse af rev. Det bør fremgå, især hvordan fiskeriets påvirkning af rev kan reduceres, og som udgangspunkt bør stoppe helt.

for a living planet[®]

- Under "Sigtelinje 4" punkt 4.1 står der at kalkoverdrev skal sikres eller være i fremgang. Et konkret mål for fremgang bør nævnes.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 231

Kobberhage kystarealer

Trusler

- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendte, de kendes dog i noget omfang af Fiskeridirektoratet, hvorfra man med fordel kan indhente oplysninger fra.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Vedrørende prognosen for fiskeriets påvirkning på sandbanker: Der foreligger viden om, at fiskeri med bundslæbende redskaber kan have negative effekter for denne naturtype. Dette bærer indgået i vurderingen af bevaringsstatus for naturtypen. Udsagnet baseres bl.a. på basisanalysens bilag 2, på resultaterne fra EMPAS og FIMPAS projekterne, og fra ICES rapporter (WG ECO 2007).
- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke tager skade af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- Det nævnes i "Sigtelinje 3" punkt 3.1, at der skal sikres beskyttelse mod ødelæggelse af rev. Det bør fremgå, især hvordan fiskeriets påvirkning af rev kan reduceres, og som udgangspunkt bør stoppe helt.

for a living planet[®]

- Under "Sigtelinje 4" punkt 4.1 anføres det at kalkoverdrev ønskes øget med 2 ha. Dette er en forkert størrelse i forhold til den nævnte under målsætninger.
- Tilgroning med rynket rose nævnes som en trussel, men der indgår ingen konkrete planer for rydning af rynket rose i indsatsprogrammet. Dette bør indføres i naturplanen.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 242

Thurø Rev

Trusler

- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendt. Disse aktiviteter kendes i nogen grad og kan med fordel indhentes og anvendes i naturplanen.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Vedrørende prognosen for fiskeriets påvirkning på sandbanker: Der foreligger viden om, at fiskeri med bundslæbende redskaber kan have negative effekter for denne naturtype. Dette bærer indgående vurderingen af bevaringsstatus for naturtypen. Udsagnet baseres bl.a. på basisanalysens bilag 2, på resultaterne fra EMPAS og FIMPAS projekterne, og fra ICES rapporter (WG ECO 2007).
- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

- Den konkrete målsætning er meget ukonkret.
- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke tager skade af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- Det nævnes i "Sigtelinje 3" punkt 3.2, at der skal sikres beskyttelse mod ødelæggelse af rev. Det bør fremgå, især hvordan fiskeriets påvirkning af rev kan reduceres, og som udgangspunkt bør stoppe helt.

for a living planet[®]

- Under "Sigtelinje 4" punkt 4.2 står der at tilgroningen af kalkoverdrevet begrænses ved "nænsom rydning". Det bør præciseres at fordi rydningen stadig skal være grundig, selvom den er nænsom.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

WWF Hørings svar - Natura 2000-område nr. 243

Ebbeløkke Rev

Generelt må det påpeges at basisanalysen er udført på et meget spinkelt grundlag, og at naturplanen bærer præg heraf. Vi opfordrer på det kraftigste til at overvågningen af området intensiveres væsentligt, således en mere målrettet indsats kan opnås.

Trusler mod områdets naturværdier

- Under "Næringsstofbelastning" bør kilder til denne belastning udspecificeres.
- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendt – disse aktiviteter kendes dog, i nogen grad, af fiskeridirektoratet. Disse oplysninger bør indhentes og anvendes i naturplanen.

Tilstand og bevaringsstatus

- Der bør snarest udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for naturtypen *rev* (1170), samt iværksætte passende undersøgelser af truslers effekt på denne. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

- Til "Det overordnede mål for området er: Ebbeløkke Rev..." ændres sætningen til følgende: "Ebbeløkke Rev skal have god vandkvalitet og en artsrig undervandsvegetation med forekomst af flere karakteristiske arter, som følge af nedsætning af næringsstofbelastning og restriktiv fiskerilovgivning.", da det må være et mål i sig selv at eliminere de trusler der er for området. Ligeledes virker den anden sætning vedr. levested for arter af bunddyr og fisk ufuldkommen, da ordet både ikke giver mening i kontekst. Sætningen vil give mening hvis den omformuleres til

for a living planet®

følgende: "Stenrevet skal være et godt levested både for normalt og sjældent forekommende arter af bunddyr og fisk."

- Under "Overordnet målsætning for..." kan de fysiske ødelæggelser nævnes mere specifikt, f.eks. fiskeri og evt. opankring.
- Den konkrete målsætning er meget ukonkret.
- Under "Konkrete målsætninger for..." bør følgende pind indgå:
"Hvis der forekommer fiskeri med slæbende redskaber, eller andet fiskeri der kan skade de beskyttede naturtyper, bør dette reguleres, så naturtypen ikke skades af disse typer af fiskeri."

Indsatsprogram

- I "Sigtelinje 1" punkt 1.2 specificeres naturtypen, og fiskeri tilføjes som eksempel på aktivitet, således sætningen ændres til: "For den marine naturtype, *rev* (1170), skal det sikres, at projekter og aktiviteter - så som fiskeri - ikke skader lokaliteten."
- Under "Sigtelinje 2" bør man overveje at tilføje tiltag som naturgenopretning af naturtypen *rev* (1170) for at opnå gunstig bevaringsstatus.
- "Sigtelinje 3" punkt 3.1 bør konkretiseres yderligere. Det bør inkluderes at man skal begrænse adgangen til området for bestemte typer af fiskeri, samt andre fysisk ødelæggende aktiviteter.

Sammenhæng med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

WWF *for a living planet*[®]

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 244

Kyndby Kyst

Trusler mod områdets naturværdier

- Under "Næringsstofbelastning" bør det også nævnes at N-deposition fra luften er en kilde til belastningen hos de marine naturtyper, såvel som den er det på land.
- *Forstyrrelser* bør fremgå som trussel da dette nævnes som en trussel for de marine naturtyper i basisanalysens bilag 5. Det nævnes ikke hvad kilden til disse forstyrrelser er, men vi formoder at det er færdsel.
- Fiskeriaktiviteter omtales som ukendt. Disse aktiviteter kendes i nogen grad og bør med fordel indhentes og anvendes i naturplanen.

Tilstand og bevaringsstatus / prognose

- Der bør snarest udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for naturtyperne *rev* (1170), *bugt* (1160), *lagune* (1150), *vadeflade* (1140) og *sandbanke* (1110), samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.

Målsætning

- De marine naturtyper skal nævnes under de overordnede målsætninger, såvel som de øvrige terrestriske naturtyper der heller ikke nævnes i disse målsætninger, hverken direkte eller indirekte. Det skal altså fremgå at man i havet ønsker en god vandkvalitet fri for miljøskadelige stoffer, samt rig bundvegetation og fauna.
- De konkrete målsætninger er meget ukonkret

Indsatsprogram

for a living planet®

- Under "Sigtelinje 1" punkt 1.8 bør det præciseres hvilke aktiviteter der kan skade de marine naturtyper, således sætningen kommer til at lyde som følgende: "For de marine habitatnaturtyper, *sandbanke* (1110), *vadeflade* (1140), *lagune* (1150), *bugt* (1160) og *rev* (1170), skal det sikres, at projekter og aktiviteter – såsom fiskeri – ikke skader lokaliteten."
- Under "Sigtelinje 3" bør punkt 3.1 konkretiseres yderligere. Det bør inkluderes at man skal begrænse adgangen til området for bestemte typer af fiskeri samt andre fysisk ødelæggende aktiviteter.

Sammenhæng og synergi med vandplanen

I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktionen samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link/henvisning til den relevante vandplan.

for a living planet

WWF Verdensnaturfondens hørings svar - Natura 2000-område nr. 246

Sydlige Nordsø

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

- Vedrørende prognosen for fiskeriets påvirkning på sandbanker: Der foreligger viden om, at fiskeri med bundslæbende redskaber kan have negative effekter for denne naturtype. Dette bør indgå i vurderingen af bevaringsstatus for naturtypen. Udsagnet baseres bl.a. på basisanalysens bilag 2, på resultaterne fra EMPAS og FIMPAS projekterne, og fra ICES rapporter (WG ECO 2007).
- Der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, samt iværksættes passende undersøgelser af truslers effekt på disse naturtyper. Eventuelle planer for arbejdet bør nævnes.
- For hvad angår næringsstofbelastningen, så mangler omfanget af den lokale belastnings betydning at blive kvalificeret og kvantificeret. Dette bør foretages og indbygges i naturplanen til 2. planperiode.
- Truslen fra Miljøfremmede stoffer og kilder hertil bør undersøges

Målsætning

- De konkrete målsætninger omtaler bestandsstørrelser for fuglene. Det virker rimeligt. Men hvordan man fundet ud af, at der skal være 2.200 dværgmåger? Især tage i betragtning at optællings data er baseret på i alt 4 flyoptællinger i 2003 og 2004, ingen senere.

Sammenhæng med vandplanen

- I teksten bør målsætninger for næringsstofreduktion samt den relevante vandplan omtales. Der kan med fordel også etableres et link til den relevante vandplan.

for a living planet[®]

- Vadehavet er som V3-område ikke omfattet af nogen målrettet indsats i 1. planperiode overfor næringsstoffer. Derfor er den nævnte sammenhæng og synergi begrænset til alene at omfatte diffuse virkninger af indsatsen ud fra andre hensyn i vandplanen.
- Miljøfarlige stoffer nævnt som en trussel, men her nævnes der ingen indsats via vandplanen. Der finder meget betydelige klapninger sted løbende fra Esbjerg Havn og sejlrenden dertil. Hertil kommer udledninger via spildevand og vandløb fra det danske vandopland til Vadehavet. Planens foreløbige vurdering af at klapningernes betydning er uvæsentlig kan naturligvis ikke blive stående uafklaret, men må udredes således at en evt. indsats kan sikres.